

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:

W Warszawie: rocznie
rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.

Za odnośzenie do domu dopłaca
się miesięcznie kop. 5.

**Na prowincji i w Cesar-
stwie:** rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.

Za granicą: miesięcznie
rs. 1 kop. 50.

Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 8.

KURIER WARSZAWSKI.

Wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 126. — Telefon Administr. 141.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz
garmentowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdy na-
stępny raz kop. 25.

Nekrologja: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce, pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz; ogłosze-
nie minimum 20 kop.

Nadesłane: za jeden wiersz
garmentowy rs. 1.

Ogłoszenia do Kurjera przy-
jmuje także Biuro Rajchmana
i Fendlera ulica Senatorska.

— W dniu jutrzejszym odprawione będą solenne woty-
wy w kościołach:

N. Panny Marji na Nowem-Mieście, w kaplicy Matki
Boskiej, o godz. 8-ej zrana;

N. Panny Marji Łaskawej (po-pijarskim), na intencję
członków archikonfraterni literackiej, o godz. 9-ej zrana;
Narodzenia N. Panny Marji (po-karmelickim) na inten-
cję bractwa N. Panny Marji z góry Karmelu, oraz przed
ołtarzem św. Eljasza, proroka i patriarchy zakonu kar-
melitańskiego, i ku jego czci, z asystą, o godz. 10-ej
zrana;

św. Marcina (po-augustjańskim) przed ołtarzem św. Te-
kli, kwartalna bractwa augustjańskiego, z wystawieniem
N. Sakramentu, o godz. 10-ej zrana;

św. Ducha (po-paulińskim), ku czci Matki Boskiej Czę-
stochowskiej i przed Jej ołtarzem, o godz. 10-ej zrana—i

św. Jacka (po-dominikańskim), przed ołtarzem Matki
Boskiej Różańcowej, na intencję braci i sióstr bractwa Ró-
żańca św., o godz. 10-ej zrana.

— Jutro, z powodu piątego dnia tygodniowego odpu-
stu ku uczczeniu uroczystości N. Panny Marji Szkaplerz-
nej, odprawiać się będą nabożeństwa w następujących ko-
ściołach: Narodzenia N. Panny Marji (po-karmelickim)
wotywa śpiewana o godz. 9-ej zrana; zaś N. Panny Marji
na Nowem-Mieście i św. Józefa Oblubieńca (po-karmeli-
ckim) o godz. 10-ej zrana wotywy i o 4-ej po południu
nieszpory.

— Całodzienne nabożeństwa odpustowe z niustannem
wystawieniem N. Sakramentu, kazaniem, procesjami, oraz
nieszporami odprawione zostaną w dniu jutrzejszym w na-
stępujących kościołach:

Narodzenia N. Panny Marji (po-karmelickim) ku czci
św. Eljasza, proroka, gdzie po nieszporach odśpiewana
zostanie litanja do św. Eljasza;

św. Ducha (po-paulińskim) na pamiątkę poświęcenia—
oraz w kaplicach:

Dieciątka Jezus i św. Kazimierza na Tamce ku czci
św. Wincentego i Paulo.

— Jutrzejszymi nieszporami rozpocznie się całodzienne
nabożeństwo odpustowe w kościele św. Karola Boromeusza
przy ulicy Chłodnej na pamiątkę poświęcenia.

— W kościele św. Anny (po-bernardyńskim) jutro po
nieszporach wystawiony będzie N. Sakrament w monstran-
cji.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Gorzko skarży się Rieger na niewdzięczność roda-
ków i ich niepamięć na długoletnią, często bardzo
ciężką pracę przedstawiciela narodu czeskiego w sej-
mie, który pod hasłem: *Nedějme se!* przez lata całe
walczył z żywiołem niemieckim: „Ostatniemi czasy—
placze 72-letni starzec—zaczepiano mnie i uragano
w każdym kierunku. Nie chcę się bynajmniej bro-
nić, jestem bowiem przekonany, iż, jeżeli nie wez-
dziej, to przynajmniej po śmierci doznam sprawie-
dliwości sądu. Czesi, jak wszyscy słowianie, nie u-
znają żadnej powagi, nie chcą wiedzieć, co jest kar-
ność. Niemcy są karni i zorganizowani, przepro-
wadzili więc Czechów przez jarzmo wielce ciężkie i
przykre.”

Pracować całe życie dla swoich, doczekać się si-
wych włosów na służbie publicznej i do takiego przyjsię
przekonania—to wcale niewesołe. Należy się po-
cieszać, iż Rieger bierze rzeczy zbyt pesymistycznie,
że zniechęcony, a może wiekiem osłabiony, odczuwa
obecnie walki stronnictw silniej, niż kiedykolwiek.
W ostatnich czasach formy walki parlamentarnej
przybrały charakter ostrzejszy, niż kiedykolwiek,
ale walka jest objawem życia, a Rieger w przeszłości
swej niejedną chwilę mógłby odszukać, gdy w o-
gniu utarezek parlamentarnych zapomniano o formie
dla treści.

Z drugiej strony skargi Riegiera mają pewną pod-
stawę. Przy końcu swej kariery politycznej docze-
kał się zaczepki i uragowiska. Co gorsza, spotkał
nieufność nie tylko partii młodoczeskiej, ale i gorli-
wych członków swego obozu. Zjawiska to bezwątp-
nienia przykre, ale po części naturalne. Bo Rygier
wraz ze swoim stronnictwem zapomnieli, iż ze
wszystkich wad polityka wpływowego najbardziej
zabójczą jest niekonsekwencja.

Postarajmy się uzasadnić twierdzenie, które nie
powinno zasłużyć na miano zbyt śmiałego. Od lat
kilkunastu tak Rieger, jak ludzie, na których oczy
Czechów zwrócone były, walczył z fałszem, która Cze-
chy zalać chciała: z parlamentem, z namiestnictwem,
z ministerjum, z koroną wreszcie niekiedy stawali

przedstawiciele narodu utarczki, przed germani-
zmem budowali tamy, chwilami więcej, chwilami
mniej skuteczne. Ożywione poczuciem samowiedzy
narodowej Czechy w kierunku wyrobienia w sobie
odporności, zrobili w ostatnich latach bardzo wiele.
Szkola, teatr, literatura, współdziałały z polityką, aż
niemcy, dotknięci w swej pysze okrutnie, zamani-
festowali swe oburzenie, a raczej bezsilność faktem
wielce jaskrawym: ustąpieniem z sejmu. Naród wi-
dział to i nie rzucił Riegerowi zaczepki ni urago-
wiska.

W ostatnich latach stosunki zmieniły się znacznie.
Popierana silnie przez rząd ugoda czesko-niemiecka
stała na porządku dziennym i, ku oburzeniu mło-
doczechów, a zdumieniu bezwzględnie ogółu czeskie-
go, znalazła w staroczechach gorliwych zwolenni-
ków. Konferencja wiedeńska, zawsze pod presją
rządu, wygotowała cały projekt ugody, wedle której
czescom i Niemcom w braterskich uściskach miało
być, jak w raju. Naprawdę młodoczesi w imię sta-
rych hasel zakładali opozycję, staroczesi ugodzie
sprzyjali, ugodę poparli czynnie, ugodę wreszcie po-
stawili przed parlamentem, który, dając ucho opo-
zycji, dał staroczechom słaby przedsmak parlamen-
tarnego *fusca*. Nie została ugoda odrzuconą,
bo jej nie rozpatrywano w całości, opór jednak
w czasie obrad nad jednym jedynym przyjętym pa-
ragrafem ugody — podziałem rad szkolnych — był
znaczącym i wymownym.

I odtąd Rieger doznawać zaczyna „zaczepki i u-
ragowiska”. Ugoda, którą popierał tak gorąco, sta-
nęła, jak obłok mglisty, pomiędzy ogółem czeskim
a długoletnim rzecznikiem jego ideałów i dążeń.
Cień padł na osobę 72-letniego starca; nieufność za-
częła mu zatruwać koniec parlamentarnej kariery.

Nadomiar, tem przykrzejsze jest obecne położenie
przywódce staroczechów, iż gwałtownego popierania
tyle niepopularnej ugody nie może nawet usprawie-
dliwiać zmianą przekonania, dozwoloną, byle była
szczerą, etycznie choćby w najpóźniejszym wieku
w myśl hugonowskiego: *J'ai grandi!* Nie, bo Rieger
i dziś bezwzględnie widzi niebezpieczeństwo, jakie
czescom ze strony żywiołu niemieckiego zagraża, i
dziś w razie potrzeby staczałby walki zacięte, gdyby

mocno, że ją ledwie później wójt z sołtysem wy-
dobył.

Gdy w kwadrans później przyszli ludzie ze wsi,
aby uwięzić mordercę, zastali go pochylonego nad
korytem przy studni.

Mył ręce.

Rzucili się na niego, związali, nie stawiał naj-
mniejszego oporu... Na zapytania wcale nie odpo-
wiedział, a oczy miał takie, jak człowiek przebudzony
nagle z głębokiego snu, nie zdający sobie sprawy
z tego, gdzie jest i co się z nim dzieje.

Nazajutrz zaprowadzono go do miasta powiato-
wego—potem dalej do gubernji.

Mieli z nim sędziowie niemało kłopotu, gdyż
wszelkie ich pytania mileżeniem zbywał i żadna si-
ła ani jednego słowa nie mogła z niego wydobyć.
Nie odzywał się ani do towarzyszy w więzieniu, ani
do stróża, który mu jedzenie przynosił, do nikogo.

Kamień się z tego człowieka zrobił, kłoda bezdu-
szna.

Nie śmiał się, nie płakał, nie zdradzał ani żalu,
ani tęsknoty, tylko wzrok w ścianę utkwiały lub
w sufit, patrzył bezmyślnie całemi godzinami. Gdy
strażnik iść mu kazal—szedł, wstawał—wstał, kłaść
się na spoczynek—kładał się.

Z taką samą apatią byłby się dał przykuć do ta-
czki i dźwigałby ciężary, ale nie wysłano go do ko-
palni, został na miejscu.

Sędziowie, nie wiedząc, co robić z tym trupem ży-
jącym, oddali go lekarzom. Ci przecież od tego są,
żeby wiedzieli, co się dzieje w głowie ludzkiej
i w sercu.

Wzięli też Wojtkę w swoje obroty, badali po swo-
jemu, dawali mu leki różne, ale chłop, jak młeczkał,
tak młeczkał, jak był obojętny na wszystko, tak był...

Nie obejrzał się, okiem nie mrugnął, gdy go z wię-
zienia do szpitala prowadzono; nie okazał zdziwie-
nia, gdy znalazł się wśród nieszczęśliwych szaleń-
ców, którzy krzyczeli, śpiewali, darli się w niebo-
głosy.

I tak mu zeszło kilka lat życia w murach du-
sznych, w bezczynności, temu chłopu, co od młodo-
ści na swobodzie był, ciągle w polu, w lesie, na łą-
kach, przy robocie...

W ostatnim roku zarządca szpitala, widząc, że
Wojtek spokojny i nie zaczepia nikogo, kazal mu
w ogrodzie robić, liście zgrabić, ulice graczyć, zie-
mie kopać.

Robił jaknajlepiej, nie odpoczywając wcale, do-
tąd, dopóki mu nie kazano zaprzestać.

Posłuszny na każde skinienie, różne posługi peł-
nił, kurytarze zamiatał, drwa do pieców dźwigał;
wody tylko nie dawano mu nosić, bo gdy wiadro
napelnione zobaczył, wnet ręce w niem mył i mył
dotąd, dopóki mu wody nie odebrano.

Doktorzy ciągle na baczności go mieli, od czasu do
czasu przychodzili w kilku, oglądali go, naradzali
się między sobą, aż wreszcie zgodzili się na jedno,
że się Wojtkowi rozum całkiem pomieszał i że nie
ma sposobu tego naprawić... Że zaś cichy jest, spo-
kójny i nikomu nieszkodliwy, więc po cóż ma za-
bierać miejsce w szpitalu, niech wraca na wieś mię-
dzy swoich... Napisali to na papierze, odesłali do
urzędów, do sądów.

Po upływie jakiegoś czasu przyszedł strażnik i
zabrał Wojtkę do biura, a ztamtąd, pod dozorem
dwóch stróżów, odesłali biedaka transportem do Po-
kręconej Wólki.

Szedł młeczkać, nie oglądając się po za siebie, nie.

WOJTEK WĘCIOR.

(OBRAZKA)

(Dokończenie.)

Tego dnia wcześniej kłoc nad rzekę przywiózł,
złożył go i zaraz zawrócił do domu.

Spieszył się, bo i głód mu dokuczał i tęskno mu
było do żony. Cicho podsunęły się sanie przed cha-
łupę.

Świeciło się, słychać było śmiechy... Spojrzał
przez okienko i zmartwiał... poczerwieniało mu w o-
czach.

Ekonomski synek obok jego żony siedział, rado-
wali się i śmiali z głupiego chłopca, co kłocę dźwiga,
żeby korale kupić...

Parę słów usłyszał... dość mu było... ani słowa
nie rzekł... siekiere z sani wziął — wpadł do izby...
jak piorun...

Ciał prosto w gładkie czoło, między oczy czarne, co
się tak śmiać umiały, takim blaskiem świeciły...

Krew bryzgnęła aż na pułap, zalała mu twarz, suk-
mane, ręce...

Szarpnął się, cofnął i drugi raz siekiere podniósł,
ale ten, dla kogo cios był przeznaczony, zdążył uciec.

Wojtek wybiegł za nim, gonił go przez pole, za-
padał w śnieg głęboki, znów się zrywał i gonił, lecz

niekiedy był lekki i zwinny, a Wojtek ubrany jak
do lasu, w grubym kożuchu, w sukmanie...

Widząc, że nie dogoni, zatrzymał się, zamachał
siekiere i rzucił ją za siebie. Warknęła mu tyl-
ko koło ucha i utkwiała ostrzem w pniu wierzb. tak

dostrzegł zamach na narodowość czeską. Być może, iż, popierając ugodę, działał jako mąż stanu, liczący się z czasem, okolicznościami, zasadą kompromisów i t. p. Ale naród, tłum, wyborec politykiem nie jest, ukrytych sprężyn nie widzi, daleko sięgać wzrokiem nie lubi, a nauczony doświadczeniem, iż trudno jest Czechowi, powołującemu się tylko na swe prawa historyczne, walczyć z Niemcem, mającym w swym arsenale ogrom buty i arogancji, mówi Riegerowi poprostu: Jestem „niekarnym”, bo mi się twoja dzisiejsza polityka ustępstw, ugod i kompromisów nie podoba.

Z tego punktu widzenia sędziwy Rieger, wielce zresztą dla sprawy czeskiej zasłużony, pada ofiarą swej własnej niekonsekwencji. Wraz z ustąpieniem starego przywódcy staroczechów uгода niemiecka, jeżeli nie zupełnie ulega rozbiciu, to przynajmniej nowa dla siebie znajduje zapórę. Czyż podobna jednak dziwić się Czechom, iż nie chcą za jednym zamachem burzyć, co przez trzy stulecia budowali?

Zazwyczaj Paryż politykuje, prowincja aprobuje. Tym razem z okazji 14-go lipca prowincja odstąpiła od zasady i na własną rękę starała się zaćmić święto narodowe demonstracją na korzyść Orleanów. Stało się to w Bordeaux, gdzie ajenci orleańscy rozdawali pospólstwu portrety młodej pamięci księcia Orleańskiego, który niedawno za powrót niedozwolony na terytorjum Rzeczypospolitej siedział przez jakiś czas w Clairveaux. Portrety były wielce jasne, co ważniejsza, rozdawane były darmo, nie też dziwnego, iż demonstracja miała powodzenie, dopóki policja nie zapakowała kolporterów pod klucz. Manifestacja zresztą, jak zapewniają dzienniki francuskie, przeszła bez wrażenia i ani jednego zwolennika orleanistów nie przysporzyła. Stanowczo prowincja nie ma szczęścia do inicjatywy.

Jednocześnie w Paryżu minister finansów, Rouvier, w jednym dniu doznał dwa razy porażki w izbie deputowanych. Po pierwsze: pomimo protestów ministra izba przyjęła 260 głosami przeciwko 239 wniosek, na zasadzie którego budynki niezamieszkałe uwolnione być mają od podatków; po drugie: Rouvier wraz z Freycinetem starali się naprosto skłonić komisję budżetową do odłożenia na później projektu reformy podatków gruntowych. Dwóch klęsk w jednym dniu na jednego ministra zawiele. Jeżeli więc komisja budżetowa trwać będzie w uporze, Francja może się w przeciągu dni kilku doczekać przesilenia ministerjalnego, tym razem, na szczęście, dotyczącego tylko osoby ministra finansów.

Echa kąpielowe.

Solec, 14-go lipca 1890 r.

Oddawna już zapowiadano tu i czyniono przygotowania do loterii fantowej i balu.

Niezwykła ta na Solec podwójna zabawa była projektowana na wczoraj i rzeczywiście też odbyła się w oznaczonym terminie.

ciekawo dokąd go prowadzą, tylko tego psa ponurego chlebem ku sobie przymanił.

Widok wioski rodzinnej, ludzi znajomych, żadnego na nim wrażenia nie zrobił... Nie poznał nikogo, słowa nie rzekł, głową nikomu nie kiwnął. Powiedział mu stryj: idź do chałupy — i on poszedł, a zastawszy tam babę niemową, od razu stał się jej posłuszny, tak jak przedtem strażnikowi więziennemu i posługaczom szpitalnym.

I cicho było w chacie na uboczu, jak w mogile; kaleka i szaleniec żyli obok siebie spokojnie, wspomagając się wzajem... Ona była głową w tem marne gospodarstwie, on — ręką, ona — kierunkiem, on i wlogawa kobyła — siłą.

I zeszło tak lat kilka...

Baba setnie stara coraz częściej, coraz uporniej w ziemię patrzyła; grzbiet zaczął jej się wyginać w kablak, a twarz pomarszczona, jak zeschła gruska, nabierała takiej barwy, jak świeża skiba roli popielatki, co to nie czarna jak borowina i nie żółta jak piasek, ale taka prawdziwie ziemista...

Przyszła wiosna, a że zimą śniegi były duże, więc gdy stopniały i spłynęły, podniosła się woda w rowach, strumieniach i rzeczkach, wystąpiła z brzegów, porozlewała się po nizinach i łąkach szeroko i srebrzyła się od słońca, które ją potrosze i nieznacznie spijało...

Rzeczka pod Pokręconą Wólką stała się duża, huczała i pieniała się, rozbijając fale o brzegi, mocowała się z brzegiem urwistym, a płaski z drugiej strony pod panowanie swoje zagarnęła i posunęła się precz, na łąki, aż pod olszynę... pod las.

Wojtek tego dnia rano wstał jak zwykle i spojrział bezmyślnie oczyma. Nie wiedział dokąd iść i co robić, bo mu nikt nie nie kazal.

Baba leżała w kącie na garści słomy, wyciągnięta,

Pod świeżem wrażeniem tego, co widziałem, biorę pióro do ręki, aby donieść wam, a za waszem pośrednictwem także i czytelnikom *Kurjera*, o rezultacie zabawy, mającej podwójny cel: przyniesienia rozrywki gościom, przebywającym na kuracji i zasilenia funduszu miejscowego szpitala. Przyznać trzeba, że zważywszy na warunki lokalne, nietylko pierwszy, ale, co trudniej, i drugi z tych celów został zupełnie osiągnięty. Dochód z loterii uczynił około 150-ku rs., co za tem pomyślniejszy rezultat uważać trzeba, że pogoda nam wczoraj wcale nie dopisała.

Do dochodu z loterii przybywa jeszcze dochód z balu, wynoszący z pół setki rubli, co razem da szpitalowi św. Edwarda z jakie 200 rs. bardzo pożądanego zasiłku.

Zabawa tańcząca, mniej liczna, niż się spodziewano, powiodła się przecieć doskonale, co dowodzi, że nie potrzeba tłumów, aby się dobrze bawić. W udatnie w zieleni przybranej sali, przy dobrej muzyce, tańczono ochoczo i żwawo.

Malownicze okolice tutejsze zachęcają do wycieczek, które też zwykle odbywają się w liczniejszych gronach. Dżdżysta jednak dotychczas pogoda nie bardzo pozwalała używać i tej przyjemności; niebo jednak od dziś wyjaśniać się zaczyna, a skoro tylko pogoda się ustali, będziemy mieli pod dostatkiem rozrywek w wycieczkach, w których tylko wybór jest trudny.

Nie jest tu więc i nie będzie nam źle, skuteczne wody tutejsze dają nam zdrowie, a śliczna okolica i staranny zarząd dostarczają miłych a urozmaïconych rozrywek.

Lamigłowska.

Soboty, 15-go lipca 1890-go r.

Dawniejsze Soboty, dzisiejsze Zoppot, zaroily się już różnobarwnym tłumem miłośników morza i słonych kąpiel.

Miejscowość sama nie uderza wcale uroczą. Kotlina, zasypana willami i zielenią, nie imponuje przybyszowi. Domy, rozsiane szerokim pasem na pochyłości od stacji kolejowej ku morzu, nie piętrzą się dumnie, ale raczej ukryte skromnie za konarami drzew, świadczą o tej znanej na całej germańskiej ziemi niechęci do przepychu, a gonieniem za praktycznością.

Jeżeli więc Soboty same w sobie nie dla oka nie mają, darzy za to cudowna okolica sową nagrodą chętnego turystę. Addershorst, Oliwa, Jäskkarthal, Ziganckenberg i t. d., to wszystko malownicze pejzaże, z których Bałtyk, jak prześladująca nimfa, wszędzie ku widzowi swą zwierciadlaną twarz zwraca.

Wycieczki więc te, kąpiel, wiosłowanie po falach bez granic, a nade wszystko orzeźwiający, miłym chłodem nasycone morskie powietrze, którem pierś spracowana tak chętnie oddycha, oto główne przyjemności tutejszego pobytu.

Po za tem... nudy! pomimo, że je rozerwać się stara i orkiestra kąpielowa i teatr sezonowy i co sobotę urządzone rejunjony. Wszystko to jednak ra-

szywna... Jedną rękę podłożyła pod głowę, drugą trzymała na piersiach. W chacie było zimno, na kominie ogień nie płonął, garnki stały na półce nieknięte, jak gdyby ich nikt nie potrzebował w tym domu...

Wojtek na babę patrzył, czekał, co mu każe robić. Nie nie kazala.

Pies ze zwieszonym łbem wsunął się do izby, tracił Wojtka nosem w kolano, otarł się o niego i wyszedł.

Wojtek wysunął się z chałupy za nim... stanął na podwórku, patrzył na niebo jasne, na drzewa... Kobyła w stajni, głodna, zarżała kilkakrotnie; mógł sędzić, że go woła, poszedł do niej, klak siana za drabinę wrzucił, popatrzył trochę, ale że nie przyzwyczajony był w stajni siadywać, więc wrócił na dziedziniec, usiadł na pieńku i tak do późnego wieczora przesiedział...

Miał czas, baba żadnej roboty nie żądała od niego...

Szumiała woda, szemrał wiatr w gałązkach wierzb, wiosenny, prawie pełny księżyc na niebo wypłynął i patrzył na wody rozlane, a one mienily się od tego spojrzenia, złościły się, srebrzyły, blade, migotały, jakby je kto gradem błyszczących kamyków zasypał.

Wojtek powiódł wzrokiem dokoła i znać mu się przypominało, że to, co tak jaśnieje, migocze się, mieni — to woda. Wyciągnął ręce przed siebie, jedną o drugą trzeć zaczął.

Myć je chciał...

Usiadł na stromym brzegu, nad wodą, nogi zwiesił i wpatrywał się w falę szumiącą.

I dziwne rzeczy widać zobaczył w tej fali, bo mu martwa zawsze twarz drgać zaczęła, usta wykrzywiły się boleśnie. Może dostrzegł białe oczko, czy

zem nie przedstawia dla obcego wielkiej wartości i przedko przesysca.

Zresztą publiczność tutejsza, pochłonięta kuracją, nie oddaje się zbyt myślowo o zabawach i każdy pędzi życie ciche i odoobnionę, pokład tylko w godzinach wieczornych odgrywa rolę salonu towarzyskiego i tam dopiero wśród przechadzki i szmeru fal następuje zobopólna wymiana myśli. W niedzielę przybierają Soboty wyjątkowo ożywioną fizjonomję, gdyż Gdańsk dostarcza do 4,000 spacerowiczów, którzy zwykłą ciszę soboczą gwarną przerywają wrzawą.

Obecny sezon liczy dotąd około 3,000 gości; lista jeszcze niezamknięta i codziennie przybywa sporo nowych kuracjuszy. Polacy reprezentowani są w okrągłej liczbie 400, co czyni około 13%.

K. J.

Subtelności zmysłów.

I cud, gdyby się co dnia powtarzał, powszednim stałby się w końcu wypadkiem. Tak łatwo nadzwyczajności nawet powszednieja.

Bezspornie do najcudowniejszych objawów w dziedzinie fizjologii należą zmysły powonienia i smaku. Towarzyszą nam jednak nieustannie, używamy ich bezwiednie i stracili markę cudowności. Droga dopiero zastanowienia się nad nią i umyślnego zwrócenia uwagi na zadziwiającą czułość systemu nerwowego w tym kierunku odczuwamy w pełni nadzwyczajność jej.

Znana jest rzecz, jak zmysł smaku rozwinięty jest u niektórych osób i jak rozwija się i subtelnieje odpowiedniemu ćwiczeniu poddany.

Nad Renem i w ogóle w okolicach, produkowaniem winą zajętych, t. zw. „czuły na wino język” przymiotem jest wielce cenionym. Hurtowne składy herbaty posiadają zawsze wyćwiczonych w tym kierunku „smakoszków herbatianych”, których zadanie polega na tem, aby ze smaku podawanych im do oceny próbek herbaty wartość jej i cenę oznaczyć.

Zresztą i bez uprzedniego ćwiczenia zmysł smaku bywa zadziwiająco czułym. Wszak dzieci rozróżniają łatwo smak mleka koziego od krowiego, przegotowane od surowego, najdrobniejszą często ilość lekarstwa, choćby bez wyraźnego smaku, podaną im w pokarmie, odrzucają.

Czulszem jednak bez porównania od smaku jest powonienie.

Za pomocą zmysłu tego odczuwamy obecność tak drobnych nieraz cząsteczek ciał, że błędą wobec tego najsubtelniejsze środki w rękach chemika.

Oto przykład jeden z mnóstwa.

Dziesięć kilogramów róż wydają przy destylacji około grama olejku różanego; że jedna róża co najwyżej dwa gramy waży, zawiera zatem $\frac{1}{5000}$ grama, czyli pół miligramu olejku eterycznego. Ten ostatni oczywiście w stanie lotnym jedynie oddziaływa na powonienie. Przyjmując, że róża zapach swój przez 50 godzin wydaje ze siebie, wypadnie nam owe pół miligramu olejku różanego rozdzielić na 3,000 minut. W każdej minucie róża wydziela 0,0001 miligramu olejku eterycznego. Wiadomo jednak,

ogniste, śmiejące się usta... może mu się przypominały korale... może pamięć wróciła, bo pochylił się nad wodą, krzyknął przeraźliwie i stoczył się w głąbinę...

Poszedł do dna jak kamień, a na rzece fala zakotłowała się, zmąciła, błysnęła ku księżycowi kołem złotem, to koło rozbila o brzegi... i mało jej było jednego, posłała za nim drugie, trzecie, dziesiąte... aż po chwili stała się taka sama, jak przedtem, migotliwa, szumiąca... szarpała brzeg stromy, zagarniała płaski.

Chmura zasłoniła księżyc, zrobiło się ciemno, brzydki pies na brzegu usiadł i zawył przeraźliwie, okropnie, wszystkie psy na wsi wtórowały mu żałośnie, ludzie ze snu zbudzeni zegnali się trwożnie, myśląc, że to wycie jakieś nieszczęście zwiastuje...

Po dwóch dniach chłopci spostrzegli, że w chacie na ostroniu ruchu żadnego niema i słysząc żałobne rżenie szkap, przyszli i znaleźli babę niemową na garści słomy leżącą.

Tegoż dnia woda trochę opadła i trupa Wojtka zostawiła na brzegu.

Pochowali ich oboje, zmówili pacierz za nieszczęśliwych.

Grunt po Wojtku stryj wziął w posiadanie, a chałupa została opuszczona, bo nikt mieszkać w niej nie chciał. Pilnował ją przez jakiś czas ów pies brzydki, ale śnać sprzykrzyło mu się, bo zniknął i już go nigdy nie widziano w Wólce...

Waląca się chałupa stoi jeszcze nad brzegiem. Krokwie przegniły od wilgoci, dach się zapadł... tylko cegłany komin sterczy nad rumowiskiem.

Czasem, nocą, puszczyk na tym kominie siada i kwili tak żałośnie, aż się serce ścisza...

Klemens Jurasz.

iz aby zapach róży odczuć, znacznie mniej na to czasu potrzeba, jak minuty; co więcej, chwytamy różnicę zapachu między gatunkami róż, a różnica ta polega na niesłychanie drobnych odmianach w materji wonnej.

Jeden ze współpracowników *Prometeusza* opowiada, iż dotknawszy się korka od butelki z piżmem, przez trzy dni, mimo częstego zmywania ręki wodą i mydłem, niemiłego dla siebie nie mógł się pozbyć zapachu.

Wysoko również bardzo rozwinięte są zmysły, o których mowa, i u zwierząt. Wiadomo, jak pszczoły lub trzmiele rozróżniają łatwo rozmaite gatunki kwiatów, jak zapach je z dalekich nawet stron ściąga.

Dokoła pewnej fabryki farb anilinowych, przypominających zapach kwiatów, całemi rojami zlatywały się pszczoły, dopiero na miejscu przekonywając się o pomyłce.

Ciekawe doświadczenia dr. Robow z Poczdamu wykazują również niezbicie istnienie u owadów zmysłu smaku.

W jednej z cukrowni, wielce muchami zaludnionej, wymieniony badacz pomiędzy zwyczajnem ciastem umieścił ciastko, nie cukrem, lecz sacharimą posypane. Otóż na ciastku tem żadna nigdy nie siadła mucha. Sacharina, jakkolwiek słodsza nawet od cukru, jako produkt mineralny, nie smakowała owadom.

Inny znów badacz, Emil Fischer, któremu drogą syntetycznej chemii udało się cały szereg otrzymać odmian cukru, uczynił również, do pewnego stopnia z omawianą przez nas sprawą stojące w związku, a pełne znaczenia doświadczenia.

Znany obecnie odmiany cukru, które od 3—9-ju atomów węgla w składzie cząsteczek swoich zawierają. Wiadomo przytem, iż niektóre gatunki cukru ulegają fermentacji, t. j. rozkładane bywają pod działaniem pewnego grzybka na kwas węglowy i alkohol, podczas gdy inne opierają się temu, t. j. niedostępne są grzybkom drożdżowym.

Owóż Emil Fischer zauważył, iż objaw ten zależnym był od ilości atomów węgla w cząsteczkach cukru, mianowicie grzybek nawiedza te tylko odmiany cukru, które posiadają w składzie cząsteczek ilość atomów węgla podzieloną przez trzy, t. j. posiadają ich albo 3, albo 6, albo 9. Zawierające węgla 4, 5 lub 8 atomów odmiany, wolne są od rozkładu.

Oczywiście owym objawem nieledwie jakiegoś „poczucia smaku” w grzybku drożdżowym rządzi nieznaną nam dotąd prawo chemiczne; w każdym razie zadziwiająca jest zdolność, z jaką najniższe organizmy przydatne sobie od szkodliwych ciał rozróżniają i to wtedy nawet, kiedy różnica między temi ostatnimi tak jest drobna, że zaledwie najsubtelniejsze doświadczenia chemiczne wykazują nam ją dopiero. (=)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

= **Liczne przepisy i rozporządzenia, obowiązujące na kolejach russkich, zostają obecnie uporządkowane i systematycznie zebrane w jedną całość.** Zbiór ten, zawierający wszystkie odnośne dokumenty, wydał w okresie od 1860—90 r.

= **Polowanie na ptactwo przelotne, jako to: na żurawie, czaple, kuliki, chruściele, bekasy, dubelty, czajki, kurki wodne, gołębie, przepiórki, drozdy, skowronki, gęsi, kaczki i nurki** dozwolone jest od d. 13 go b. m. do 13-go kwietnia r. p.

= **P. o. oberpoliemaistra zauważył, że przysyłani codziennie chłopcy z drukarni do cenzury policyjnej, są ubrani nader nieporządnie, odzież ich podarta, nie mają czapek, obuwia a nadto na podwórzu ratuś zachowują się nieprzystojnie, zwłaszcza chłopcy z drukarni: Cottiego, Orgelbranda, Sikorskiego i Noskowskiego.** Celem usunięcia tej niewłaściwości komisarze cyrkulowi otrzymali polecenie zobowiązać wszystkich właścicieli drukarni, aby chłopcy przysyłani do cenzury mieli porządne ubrania, uprzedzając, iż w odzieży podartej i bez obuwia nie będą puszczani. Nadto egzekutor kancelarii winien dopilnować, aby ci chłopcy nie biegali po podwórzu lecz na oczekiwaniu ogłoszeń oczekiwali pod nadzorem szwajcara na dole w sieni, prowadzącej na główne schody.

= **W dalszym ciągu pozwoleń na budowy domów i przeróbki, rząd gubernjalny warsz. wydał pozwolenie następującym właścicielom posesyj, a mianowicie: przy ulicy Długiej nr. 556, przy zbiegu ulic Bednarskiej z Furmańska pod nr. 2691, przy ulicy Żórawiej nr. 1,612 na budowę 3-piętrowych oficyn, przy ulicy Ogrodowej nr. 877/8, przy ulicy Ceglanej na rogu Twardej nr. 1,117C i przy ulicy Senatorskiej nr. 467B na budowę 2-piętrowych oficyn i dokonanie różnych przeróbek.**

= **Na ulicy Senatorskiej, pomiędzy Podwalem a Daniłowiczowską, po prawej stronie, zaczęto układać szeroki chodnik z płyt betonowych.**

= **Z rozporządzenia okręgu komunikacji, wydo-**

bywanie zwirow i piasku bez zezwolenia, na całej długości Wisły zostało wzbronione. Chcącym zaś zajmować się tym procederem wydawane będą specjalne pozwolenia bezpłatne, lecz po złożeniu w inspekcji splawnej deklaracji, iż tylko w granicach linii regulacyjnej prowadzić będą wydobywanie zwirow i piasku. Rozporządzenie to ma na celu zapobieżenie osłabianiu brzegów przez wydobywanie piasku przy samym lądzie lub w miejscach, gdzie mają być budowane tamy. Nad ścisłym wykonaniem tego polecenia czuwać ma policja rzeczna. Rozporządzenie to nie obowiązuje jeszcze w r. b. w obrębie Warszawy, gdyż wydobywanie zwirow i piasku zostało wydzierżawione na rok cały.

= **Dyrekcja kolei wiedeńskiej, na skutek poruszonej przez wójtów gmin kwestji zywiania i stawiania się do urzędów gminnych osób, służących przy tejże kolei, a zamieszkających w obrębie gmin, wydała w tych dniach rozporządzenie, na mocy którego zawiadowcom stacji i najbliższym zwierchnikom służb przysługujące będzie prawo bezpośredniego zwolnienia na odpowiedni przeciąg czasu, osób wezwanych do urzędów gminnych, bez odwoływania się, jak to miało miejsce dotąd, do dyrekcji lub naczelników wydziałów.**

= **Projekt budowy w Dąbrowie wspólnej stacji dla kolei wiedeńskiej i dąbrowskiej, jak się obecnie dowiadujemy, z powodu niedoszłych układów pomiędzy kolejami interesowanymi, został zaniechany.**

= **Budowa szpitala dla obłąkanych starozakonnych w Tworkach jest bliska urzeczywistnienia.** Delegowani gminy zjeżdżali na grunt i traktują o nabycie potrzebnego placu z drugiej strony plantu kolejowego, prawie wprost gmachu szpitala tworkowskiego, który jest na ukończeniu. Nowy szpital dla obłąkanych starozakonnych nie będzie miał nic wspólnego z centralnym tak pod względem funduszu, jak i administracji, jedynie tylko lekarze z głównego szpitala będą mogli chorym szpitala starozakonnych przychodzić z pomocą, za wniesieniem dodatkowem wynagrodzenia.

= **Główny zarząd poczt i telegrafów przez okólnik do wszystkich urzędów pocztowych polecił, ażeby dla uniknięcia pomyłek przy wysyłaniu korespondencji, adresowanych do m. Brzeziny w gub. piotrkowskiej, przy wypisywaniu w języku urzędowym nazwy miejscowości „Brzeziny”, dodawanym był w nawiasach wyraz „Brzeziny”.**

= **W dniu wczorajszym przyjechali do Warszawy główny inspektor transportów więźniów generał-lejtnant Gawryłow i szambelan książę Sanguszkowski.**

= **Z teatru i muzyki.**
* „Cień” Lindana ukaże się jutro po raz trzeci na deskach teatru Letniego.

* W teatrze Nowym jutro zabawna krotkowiła „Korespondencja prywatna”.

* W sezonie bieżącym wystawiona będzie w teatrze Letnim jednoaktowa komedia Edmunda Gondineta p. t. „Mał śpiący”.

* Na środę przyszłą zaplanowano w teatrze Letnim dawno niegraną komedję Damanoira „Oj, kobiety, kobiety!”

Na repertuarze przyszłotygodniowym figuruje również „Urjel Acosta” Gutzkowa.

* „Zemsta katalońska” śpiewaną będzie w przyszłym tygodniu dwukrotnie, mianowicie: we wtorek i czwartek, na sobotę zaś naznaczono „Łucję z Lamermooru”.

= **Z teatrzyków.**
W szczególności do premier tygodniu bieżącym, trzecim zeszłego, dziś zapowiedziano nam w Belle-
saryzku tym wysłuchamy „Złego Ducha”,
autorkę pióra p. Pawła Koźmińskiego, znanego już z prac dla sceny.

= **Wystawa nasion.**
Kancelaria Muzeum przemysłu i rolnictwa zajęta jest obecnie rozsyłaniem zaproszeń, deklaracji i programów przyszłorocznej wystawy nasion i wszelkich produktów rolnych, do wszystkich ziemian, cukrowni, browarów, destylarni, szkółek rolniczych i stacji oceny nasion, celem pozyskania jaknajwiększej liczby wystawców oraz obznajmienia ich z formalnościami, wymaganiami przez komitet.

Jakkolwiek projektowana wystawa będzie już piątą z rzędu, w gmachu Muzeum urządzaną, to jednak będzie pierwszą z tak rozległym i ważnym zakresem dla przemysłu fabrycznego rolnego. Pierwszy bowiem raz przystąpią na niej do konkursu: cukrownie, browary, destylarnie, gorzelnie, młyny itp. fabryki, przetwarzające produkty rolne.

Dla ułatwienia zbytu i kupna sprzedawanych lub żądanych okazów, w kancelarii Muzeum będzie funkcjonowało biuro sprzedaży i kupna, za pomocą którego można będzie dokonywać wszelkich transakcyj,

a dla łatwiejszego orjentowania się na wystawie, wydany zostanie szczegółowy katalog wraz z wiadomościami statystycznymi, dotyczącymi kultury, gatunku, wydajności lub ilości danego okazu, przeznaczonego na sprzedaż.

= **Roboty kanalizacyjne.**
Wnosząc z dotychczasowego przebiegu robót, projektowane na r. b. roboty ukończą się w bardzo bliskim czasie.

Z chwilą tą znaczna część robotników, wywiezionych już dostatecznie z tym rodzajem ich, pozostałych musiała bez zajęcia, a na uwolnienie ich podobno oczekują już ajenci, chcący zaangażować ich do robót wodociagowych, prowadzonych w Moskwie.

Ze względu na taki stan rzeczy i biorąc na uwagę, że wiele ulic naszego miasta nie są jeszcze zaopatrzone w wodę, co nawet, jak to już skonstruowano co do ulic Wróblej i Szczygłej, odbija się niekorzystnie na stanie sanitarnym, główny inżynier kanalizacji, p. W. Lindley, zaprojektował dalsze jeszcze w tym roku układanie rur wodociagowych na ulicach najbardziej tego potrzebujących.

Jako fundusz, mogący być użyty na pokrycie kosztów tych robót, p. Lindley proponuje wydanie awansu na poczet IV-cj serji robót kanalizacyjnych lub też sprzedaż starych rur wodociagowych, co przyniesie około 50,000 rs.

Projekt p. Lindleya na środowym posiedzeniu komitetu kanalizacyjnego uznany został jednomyślnie za odpowiedni, a p. prezydent miasta przyrzekł poprzeć go u władzy.

= **Bronzy do Cesarstwa.**
Jedna z tutejszych fabryk zaczęła wyrabiać ozdoby bronzowe do sprzętów, z przeznaczeniem wyrobów do Cesarstwa.

Stolarze petersburscy i moskiewscy poczynili już dość znaczne zamówienia.

= **Biuro zamówień.**
Urzędnik jednej z tutejszych kolei, pan W., opracowuje projekt zaprowadzenia na warszawskich dworcach kolejowych biur zamówień biletów pasażerskich.

Projektodawca jest przekonany, iż biura podobne byłyby bardzo pożyteczne dla osób, pragnących odbyć podróż pociągami spacerowymi lub roboczymi.

= **Odmowa pomocy.**
I znów przychodzi nam zaznaczyć fakt dokładnie sprawdzony, dotyczący odmówienia pomocy lekarskiej.

Panna S., przebywając w Skierniewicach wraz z ojcem, robiąc wycieczkę do lasu, skutkiem przewrócenia się wozu uległa złamaniu ręki.

Poszwankowana, straszliwie cierpiąc, doszła na dworzec kolejowy wieczorem w nadziei otrzymania rychłej pomocy lekarskiej.

Posłano po dwóch lekarzy z zawiadomieniem o wypadku i prośbą o pomoc.

Jeden miał gości, drugi spał i przyjęcia objął odmówił, przyrzekając obejrzeć chorą dopiero nazajutrz.

Tymczasem złamanie ręki wymagało natychmiastowego opatrunku.

Felezer, jak umiał, obandażował rękę, lekarza zaś sprowadził dopiero brat panny S. z Warszawy, telegraficznie o wypadku zawiadomiony.

Oburzenie przeciw panom lekarzom skierniewickim jest wielkie, a sprawa odmowy pomocy, wbrew obowiązującej ustawie, wejdzie prawdopodobnie na drogę karną.

= **Zagadkowi topielcy.**

Osobistość dwóch desperatów, którzy jednocześnie rzucili się w celu samobójczym z łódki do Wisły, jest już stwierdzoną, jakkolwiek zwłoki dotychczas nie zostały odzyskane.

Pierwszy z nich, Eugenjusz Agrelewski, malarz, mieszkał pod nrem 29-ym przy ul. Nowogrodzkiej.

Pracował on przy budowie domu na rogu Kamielnej i Szpitalnej.

Agrelewski, jak już wspominaliśmy, odznaczał się ekscentrycznością i towarzysze twierdzą, że zdradzał często obłąd umysłowy.

Po tragicznej śmierci Wisnowskiej głośno się odzywał, że on straty swego ideału nie przeżyje.

Partner Agrelewskiego w desperackiej wędrówce nazywał się Józef Skrzypicki.

Był to czeladnik rzeźniczy i mieszkał pod nrem 4-ym przy ulicy Bagno.

Skrzypicki doznał zawodu w miłości.

Zawiedziony w swych nadziejach, głośno objawiał swa rozpacz.

Z Agrelewskim poznał się niedawno.

Widziano obu młodzieńców, prowadzących długie narady.

Niewątpliwie planowali sobie wspólne samobójstwo.

Desperaci plan ten, jak wiemy, wykonali.

= Obstrzenie.

Niektórzy właściciele łazienek kąpielowych na Wiśle nie wpuszczają do omnibusów chłopców, nie mających lat dwunastu, a przychodzących bez osób starszych.

Ostrożność taka, wobec możliwych wypadków, zasługuje na uznanie.

= Niebezpieczny chodnik.

Na ulicy Marszałkowskiej przy dworcu kolejowym jest chodnik, ułożony z wielkich płyt kamiennych, między którymi są ogromne szpary.

Niema prawie dnia, aby komu z przechodniów nie złała się w owych szparach parasolka lub laska, albo nawet nie wpadła przez nie do kanału.

Czy nie możnaby tej drobnej niedogodności zaradzić?

= Złodzieje.

Zuchwałstwo złodziei dochodzi w Warszawie do niebywałych rozmiarów.

Wczoraj, w południe, z gmachu Towarzystwa kredytowego ziemskiego wyszła jakaś pani starsza wiekiem i w tej chwili została otoczona przez trzech żydków, widocznie złodziei, porozumiewających się ze sobą znakami.

Na szczęście dla owej pani, manewra te zauważył przypadkowo siedzący w oknie pobliskiego domu p. B. i wybiegł natychmiast na ulicę, głośnie wołaniem ostrzegając napadniętą.

Spłoszeni złodzieje uciekli w stronę ulicy Marszałkowskiej.

Widocznie jednak obrali oni sobie posterunek przed gmachem Towarzystwa, licząc na to, że na wychodzących z tej instytucji obławić się będą mogli.

O fackie powyższym wspominamy dla przestrogi interesowanych.

= Kradzieże.

Zamieszkałemu przy ul. Marszałkowskiej pod nr. 38-ym Stefanowi Gałęzińskiemu skradziono różną garderobę wartości 166 rs. — Z otwartego mieszkania Anieli Popławskiej przy ul. Wołyńskiej skradziono różną bieliznę i garderobę wartości 120 rs. — Przybytemu czasowo do Warszawy Chaimowi Skulskiemu na ul. Myśnej skradziono 105 rs. — Zamieszkałemu przy ul. Smoleńskiej pod nr. 40-ym Alfonsowi Wolskiemu skradziono bieliznę, garderobę i różne drobne przedmioty na sumę 100 rs. — Z otwartego mieszkania Jana Malinowskiego przy ul. Burakowskiej pod nr. 15-ym skradziono garderobę wartości 110 rs. — Zamieszkałemu przy ul. Gnojnej pod nr. 11-ym Szlamie Majerfeldowi w przejściu przez ul. Krochmalną skradziono portmonetkę, w której znajdowało się 150 rs. — Przy ul. Szerokiej pod nr. 303-im Szymchowi Szpekmanowi skradziono 12 rs. i świadectwo na konia. — Zamieszkałemu przy ul. Dzikiej pod nr. 11-ym Józefowi Karczmarzskiemu skradziono garderobę wartości 160 rs. — Na placu za Żelazną Bramą Stanisławowi Dmitrzykowskiemu skradziono koszyk z rzeczami wartości 115 rs. — Z kasy sklepu Henryka Kona skradziono 200 rs.

= Z ulicy.

W przejściu przez ul. Wolową Chana Moselman upadła i na chodniku nagle życie zakończyła.

Zwłoki zabezpieczono celem wyprowadzenia śledztwa sądowego.

Na Nalewkach Joel Mistel, zeskakując z wagonu tramwajowego, upadł i złamał nogę.

= Zaginięci.

Zamieszkał na Wąskim Dunaju pod nr. 9-ym 14-letni Stanisław Lipiński, wyszedłszy przed tygodniem na miasto, zaginął.

Lipiński jest szatynem, oczu niebieskich. Cztery dni ubiegłe, jak zamieszkał pod nr. 8-ym przy ul. Piwnej J. Kwiatkowski wyszedł z domu i od tej pory zniknął bez wieści.

Ponieważ K. miał przy sobie sporo pieniędzy i zegarek, zachodzi obawa, iż padł ofiarą morderstwa w celach grabieży.

Zaniepokojona rodzina, pomimo usilnych poszukiwań, na ślad zaginionego dotychczas nie natrafiła.

= W cyrku.

Podczas wczorajszego przedstawienia w cyrku, mały 12-letni woltżer, Aleksander Ocini, spadł z konia.

Podniesiono malca ze złamaną lewą ręką, w której nadto zwichnięta była kość t. zw. radius.

Jeden z obecnych na przedstawieniu lekarzy udzielił pierwszej pomocy, poczem chłopca odwieziono do mieszkania pod nr. 24-ym przy ul. Mokotowskiej.

= Niespokojny sen.

Zamieszkał na Woli czeladnik szewski, Jan Szysler, śpiąc koło okna na pierwszym piętrze, nagle znalazł się na dole.

Wskutek upadku Szysler otrzymał tak ciężkie obrażenia głowy, iż zaszła potrzeba odesłania go do szpitala Dzieciątka Jezus.

= Z burzy.

Wczorajsza nawałnica w połączeniu z piorunami spowodowała sporo uszkodzeń.

W Saskim ogrodzie, w pobliżu instytutu wód mineralnych, piorun uderzył w drzewo.

Na skwerze przy kościele św. Karola Boromeusza zostały złamane dwa duże drzewa.

Za rogatkami jerozolimskimi burza wyrwała 3 słupy telegraficzne i cztery topole.

Pod Czerniakowem piorun uderzył w drzewo, w pobliżu którego znajdowały się dwie kobiety.

Jedna z nich, Wiktorja Majewska, została kontuzjonowana i straciła przytomność.

= Dzielný Kocz.

I wczoraj dzielný przewoźnik stacji ratunkowej, Piotr Kocz, wyrwał jedną ofiarę z objęć śmierci.

cy 23 lat wieku, zamieszkały pod nr. 36-ym przy ul. Nowolipie.

Owczarek, kąpiąc się, natrafił na wir i zaczął tonąć. Kocz wydobył go w stanie bezprzytomnym, lecz żywego.

= Poparzenie.

Zamieszkała przy ul. Grzybowskiej pod nr. 64-ym Julia Pankowska, wydobywając duszę do żelazka z pieca, upuściła ją na nogi i boleśnie się poparzyła.

Pankowska pozostaje na kuracji w szpitalu Dzieciątka Jezus.

= Pożar.

W jednym z mieszkań pod nr. 32-im przy ul. Grzybowskiej, od przewróconej świecy wszczął się pożar.

Domownicy ogień stłumili.

ZE ŚWIATA.

× Z Krakowa donosi nasz korespondent pod d. 16 b. m.: Docent chorób umysłowych na wszechnicy tutejszej, dr. Karol Żuławski, otworzył własny zakład leczniczy dla tego rodzaju pacjentów. Jest to pierwszy prywatny zakład tej kategorii na całą Galicję. — Tłumy publiczności zwiędają wystawiony na trzy dni tylko obraz Jana Matejki, przedstawiający „Zasłubiny Kazimierza Jagiellończyka z arcyksiężniczką austriacką Elżbietą”. Obraz jest podarunkiem ślubnym dla córki cesarza Franciszka Józefa, arcyksiężniczki Marii Walerji. — Panna Klementyna Czosnowska, śpiewaczka warszawska, wystąpiła tu wczoraj jako Bettina w operetce Audrana i doznała bardzo przychylnego przyjęcia. — Przejazd gości kąpielowych do galicyjskich zakładów leczniczych i stacyj klimatycznych daleko mniejszy jest obecnie, niż w ubiegłych latach.

× Ze Lwowa piszą do nas d. 15-go b. m.: Dziś odbył się popis doroczny w zakładzie drohowyskim, założonym przez ś. p. hr. Skarbka. W r. z. było w zakładzie 411 dzieci i 50 niezdatnych do pracy starców. W r. b. wywołono 18 chłopców (wykształconych w rzemiośle) i 12 dziewcząt (pokojówek i kucharek). Dyrektorem zakładu jest poeta, Karol Brzozowski, a kuratorem dr. Henryk Skarbek. — W lwowskich szkołach średnich dopiero dziś zakończono rok szkolny. — Wczoraj wszczął się pożar w teatrze lwowskim. Od kandelabru gazowego, palącego się w korytarzu łóż parterowych, zajął się sufit. Na szczęście, osoby, znajdujące się w loży, poczuły dym, dano znać straży ogniowej, która wnet ugasiła pożar. Teatr był przepełniony; odbywały się właśnie produkcje p. Gustawa Fiszera. — Słuchacze inżynierji na politechnice lwowskiej odbyli w tych dniach pod przewodnictwem swych profesorów wycieczkę wzdłuż kolei Karola Ludwika i w okolice Krzeszowic. — D. 1-go sierpnia zjeżdża do Lwowa na dwa miesiące cyrk Sidolego, który tym razem mieścić się będzie na placu Strzeleckim, gdyż na plac Castrum (obok teatru), gdzie dotychczas zwykle rozbił namioty, wkrótce mają zacząć zwozić materiały pod budowę szkoły przemysłowej, na którą ofiarowała kasa oszczędności złr. 400,000.

× W Bracisławce pod Dembicą, pełnej poetycznego uroku siedzibie powieściopisarza i dramaturga, Sewera Maciejowskiego, od wiosny, jak co roku, znajdują chwile wytchnienia literaci i artyści. Obecnie, jak donosi *Gazeta lwowska*, bawi w Bracisławce dr. Adam Asnyk, niezadługo zaś przybędzie tamże redaktor *Ateneum*, Piotr Chmielowski. Oznaczony jest również czas przybycia innych pracowników pióra i pędzla.

× Zaszczytny tytuł. Wojciech Kossak, w uznaniu za wystawione w tegorocznym salonie paryskim prace, otrzymał zaszczytny tytuł *officier de l'Académie*.

× Konserwatorium muzyczne. Książę Walji w towarzystwie księcia Edynburskiego, księcia Cambridge i księżniczek: Wiktorji i Maud wobec tłumu widzów położył kamień węgielny pod wielki gmach konserwatorium muzycznego w Kensington Gore. P. ceremonji kościelnej przemawiali: książę Walji, książę Edynburski i p. Samson Fox, mecenas sztuki, który na budowę tegoż oratorium ofiarował przeszło milion.

× 500,000. Istnieje obecnie w Anglii pół miliona cyklistów. Cyfrę tę wysłędziły zarządy kolei żelaznych, którym podobno żelazne rumaki poważną szczerbę uczyniły w dochodach.

× Kult Kolumba. Towarzystwo geograficzne z Buenos-Ayres wystąpiło z projektem, aby wspólnym kosztem państw Ameryki Południowej w zatoce Rio de Janeiro, na stromej skale, sterczącej naprzeciw portu, wzniesć kolosalny na olbrzymiej podstawie pomnik Kolumba, któryby jednocześnie pełnił zadanie latarni morskiej. Propozycję tę, wielce dla nich pochylną, brazylijczycy przyjęli z zadowoleniem, towarzystwa zaś geograficzne z Chili i Peru udział swój również zapowiedziały. W czasie odsłonięcia pomnika obchodzone ma być uroczyste bratnie święto ludów Ameryki Południowej. Tymczasowy rząd brazylijski, który, jak wiadomo, zniósł wszystkie orderzy z czasów cesarstwa, ustanowił w ich miejsce dekorację wszechświatową, order Kolumba o czterech klasach. Do tej pory 2,000 osób, tak krajowców, jak i zagranicznych, otrzymały order powyższy.

× Oszustwo na turfie. August Belmont, znany bankier i przedstawiciel firmy Rotszyldów na Amerykę, postanowił zwinąć głośną swoją stajnię wyścigową, a to

z powodu oszustwa, którego niedawno temu padł ofiarą. Belmont zapisał na wielki wyścig w Monmouth-Park jednego z koni swoich, zwanego „Fides”, później wszakże, uznawszy go za niedostatecznie przygotowanego, wycofał go. „Fides” stał więc sobie najspokojniej w stajni, gdy w ostatniej chwili trener Belmonta odbiera od tego ostatniego telegram, polecający zapisanie konia do biegu. Jakkolwiek zdziwiony, trener rozkaz wypełnił i Fides pobity został ohydnie. Falszerstwo wyszło na jaw, ale już po czasie. Telegram wysłała szajka zręcznych oszustów, w nadziei, że koni z renomowanej stajni Belmonta znajdzie mnóstwo amatorów, którzy zechcą robić za nim zakłady, oni zaś, trzymając przeciw, na pewniaka grube odniosą zyski. Sztuczka udała się w zupełności.

NEKROLOGJA.

† S. p. KAROLINA z TRUSKOLASKICH DAMBSKA.

żona arcybiskupa dr. żel. warsz.-wiedeńskiej, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. sakramentami, oddała Bogu ducha, dnia 19-go lipca 1890 r. W ciężkim smutku pozostali wraz i osierociałe dzieci proszą rodzinę i życzliwych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w górnym kościele św. Krzyża w dniu 21-ym lipca, t. j. w poniedziałek, o godzinie 11-ej rano, a następnie na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 5-ej po południu na cmentarz powązkowski. — 2561

† S. p. Lucjan Rytel,

doktor, po długiej i ciężkiej chorobie, zmarł, opatrzony św. sakramentami w Wilnie, w dniu 18-ym b. m. i r. w wieku lat 40. Wyprowadzenie z mieszkania na dworzec kolejowy nastąpi w Wilnie w dniu 20 lipca r. b., zaś złożenie zwłok w grobie rodzinnym, w Mydlowie, w powiecie Opatowskim w dniu 22 b. m. Na te smutne obrzędy, pozostała rodzina, zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. — 2557

† S. p. Wojciech Orłowski,

b. maszynista dr. żel. warszawsko-wiedeńskiej, przeżywszy lat 39, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. sakramentami, zasnął w Bogu. Pozostała w smutku osierociona matka, żona i córka, zapraszają krewnych, kolegów i znajomych, na wyprowadzenie zwłok w dniu 20 lipca r. b. o godzinie 3-ej po południu z kościoła św. Piotra i Pawła, na cmentarz powązkowski, oraz na nabożeństwo żałobne odbyć się mające w tymże kościele w dniu 21 lipca, o godzinie 9-ej rano. — 2558

† Pojutrze, t. j. w poniedziałek, w rocznicę śmierci ś. p. Kryspiny z Siewielńskich Stelmowskiej, odprawi się za jej duszę woływa w kościele św. Krzyża, o godzinie 10-ej zrana. — 2556

† Dnia 21-go b. m., w poniedziałek, o godzinie 10-ej, w kościele św. Marcina (po-augustjańskim) odprawione będzie żałobne nabożeństwo za duszę ś. p. rz. radcy stanu

Ignacego Rembielińskiego,

na które żona, syn i synowa zapraszają. — 2559

† W poniedziałek, to jest dnia 21-go lipca, odbędzie się żałobna woływa o godzinie 9-ej i pół zrana, w kościele powązkowskim za duszę ś. p.

Juljana Billiga,

jako w pierwszą rocznicę śmierci, na które pozostała żona i syn prasa. — 2-977—

Z Petersburga.

Pod tytułem „Myśli o rozbrojeniu” *Grażdanin* zamieścił artykuł, w którym powiada między innemi: „Cyfry częstokroć więcej mówią, niż słowa; od nich więc zacznijmy. Niedawno, w czasie roztrząsania nowego projektu wojennego w Niemczech, ministerjum wojny przytoczyło następujące dane statystyczne: Rosja w czasie wojny może wystawić 2,579,000 żołnierza, Francja — 3,266,000, Niemcy — 2,900,000, Austria — 1,150,000 i Włochy — 1,090,000. Łącznie siły wojenne trzech ostatnich mocarstw wynoszą 5,140,000 żołnierza, zaś siły Francji i Rosji 5,805,000. A jednak te olbrzymie liczby nie przesłaniają rządów europejskich. Niemiecki minister wojny oświadczył otwarcie, że Niemcy z czasem się zamieniają na jeden wielki obóz wojskowy. Obecnie dochody państw europejskich wynoszą 15½ miljardów fr., a 4 miljardy idzie na utrzymanie wojsk. W r. 1866-ym długi państw europejskich dosięgały sumy 66 miljardów franków plus 2½ miljarda procentów od tego kapitału. W r. 1887-ym, t. j. po upływie lat 20-tu, długi te wzrosły do sumy 117-tu miliardów (kapitału) i 5-tu miliardów (procenty).”

„Jakież jednak jest wyjście z tego położenia? Wyjście tylko jedno — rozbrojenie; drugie wyjście — wojna, chyba dla nikogo nie jest pożądaną. Kolosalne armje bynajmniej nie utrwalają pokoju, lecz przeciwnie zmuszają ludy do przekładania wojny nad zbrojny pokój.”

Pisma petersburskie poświęcają dużo miejsca po dróży cesarza Wilhelma II do Skandynawji. Mosk. wied. utrzymują, że przyjęcie cesarza przez publiczność w Danji było bardzo chłodne. W Fredens-

burgu z trudnością się udało przekonać ludność, że powinna ozdobić swe domy chorągwiami.

„Inaczej rzecz się miała w Norwegii. Mieszkańcy, zarówno Chrystjanji, jak i jej okolic, witali cesarza Wilhelma nader gorąco. Zapal, z jakim przyjmowano monarchę niemieckiego, daje się chyba tłumaczyć tem, iż współcześni demokraci bardzo łatwo się entuzjastują wobec książąt i osób utytułowanych. Dotyczy to np. swobodnych obywateli Stanów Zjednoczonych.”

„Z punktu widzenia politycznego, podróż ta nie ma prawie żadnego znaczenia. Dzienniki, które rozprawiały o jakimś szwedzko-norweskim sojuszu z Niemcami, wypowiadały jakieś fantastyczne idee. Nie należy też przypisywać wielkiej wagi słowom, wypowiedzianym przez króla Oskara o „wiecznej przyjaźni, oraz neutralności, jaka nigdy przeciwko Niemcom skierowaną nie będzie”.

W tej samej sprawie zabiera głos i *Now. wr.*:

„Cesarz niemiecki znów rozpoczął swe dalekie podróże; krótkich wycieczek wewnątrz swego kraju prawie nie przerywał, jeżeli nie brać pod uwagę wypadku nieszczęśliwego w Poczdamie, który zmusił młodego cesarza do spędzenia dwóch tygodni w łóżku. Zamiłowanie Wilhelma II-go do podróży po morzu i lądzie już dawniej było przedmiotem żartów ze strony cudzoziemców; dziś śmieją się z tego i sami Niemcy.”

W dalszym ciągu czytamy:

„Od podróży cesarza Wilhelma do Petersburga, która, według ułożonej na nowo marszruty, przyjdzie do skutku w połowie sierpnia, oczekują tutaj (w Berlinie) czegoś. Fakt, iż nowy kanclerz niemiecki będzie towarzyszył cesarzowi w jego podróży, naprowadza wniosek, że w Petersburgu nastąpi coś w rodzaju przedstawienia nowego wojownika - dyplomaty, oraz, że będzie tam mowa o utrwaleniu relacji wzajemnych, iż pokój będzie i nadal utrzymać się.” Wiele rozprawiają o znaczeniu podróży cesarza Wilhelma, należy jednak mniemać, że odbywają się one bardziej dla własnej rozrywki monarchy, dla dostarczenia tej namiętnej, ruchliwej naturze, silnych a nowych wrażeń. W Berlinie opowiadają, że pierwsza myśl usunięcia starego Bismarcka, ośmielił się go w pierw honorami, dojrzała w umyśle Wilhelma II-go w czasie podróży poprzedniej do zimnych skał Norwegii. Potwierdził to nawet sam Bismarck, trafnie charakteryzując znaczenie tych długich wycieczek jeszcze z jednej strony. „Kiedym był młodszy—mówił ks. Bismarck, wciąż się uskarżając na swą dymisję—mogłem towarzyszyć królowi w czasie jego podróży i paraliżować tem intrygi dworzan...” Niestety—dodaje *Now. wr.*—w czasie pełnienia podróży do Norwegii nie udało się znakomitemu dyplomacie nawet dodać syna swego za towarzysza cesarzowi.”

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 19-go lipca. (Tel. Aj. półn.) — *Nowosti* donoszą, że metropolita serbski, Michał, udzielił odmowną odpowiedź na prośbę Milana o uznanie jego rozwodu z królową Natalją za legalny.

Wiedeń 19-go lipca. (Tel. Biura koresp.) — Z Panczowy donoszą, iż kolo Kubina nad granicą węgiersko-serbską strzelano z brzegu serbskiego na węgierską straż pograniczną, równocześnie zaś w miejscowości nadgranicznej Ostrovac strzelano również z brzegu serbskiego do poczty węgierskiej. Kula zraniła śmiertelnie pocztyljona. Rząd austriacko-węgierski postanowił wystosować do rządu serbskiego notę dyplomatyczną i żądać zadosyćuczynienia.

Praga czeska 19-go lipca. (Tel. pr. K. W.) — Rieger otrzymał kilkadziesiąt adresów od stowarzyszeń czeskich i osobistości wybitnych, proszących u silnie przywódcę staroczechów, aby nie ustępował z widowni politycznej.

Tryest 19-go lipca. (Tel. Biura Koresp.) — Namiesznictwo tutejsze rozwiązało kilka włoskich stowarzyszeń, podejrzanych o szerzenie propagandy irredentystycznej.

Berlin 19-go lipca. (Tel. pr. Kur. War.) — Minister skarbu Miquel przygotował projekt reformy podatku od cukru oraz znacznych zmian w ustawie celnej.

Paryż 19-go lipca. (Tel. pr. Kur. War.) — Ministerjum wojny wygotowało plan nowej sieci kolei strategicznych. Najwcześniej rozpocznie się budowa linii kolejowych wzdłuż granicy wschodniej,

poczem rząd przystąpi niezwłocznie do budowy linii z Bourges do Toul.

Bruksella 19-go lipca. (Tel. pr. Kur. W.) — Zarządzono wszelkie przygotowania do pojutrzejszej podwójnej uroczystości: jubileuszu panowania króla Leopolda i sześćdziesiątej rocznicy ogłoszenia niezaawisłości Belgji.

Rzym 19-go lipca. (Tel. pr. Kur. War.) — Król Humbert przyjmował na audjencji specjalnej w Kwirynale podróżnika afrykańskiego, Casati'ego.

Rzym 19-go lipca. (Tel. pryw. Kur. W.) — Senat uchwalił projekt prawa, dotyczącego środków, jakie rząd przedsięwziąć zamierza w celu polepszenia stanu finansowego „gminy rzymskiej według szematu, przyjętego przez izbę deputowanych.

Rzym 19-go lipca. (Tel. pryw. Kur. W.) — Wobec wystąpień niektórych dzienników klerykalnych, *Ajencia Stefaniego* zapewnia, iż wiadomość o wyjeździe Papieża na terytorjum włoskie jest najzupełniej prawdziwą. Żadnych sprostowań ajencji nie nadesłano.

Londyn 19-go lipca. (Tel. Aj. półn.) — Drugi batalion gwardji pułku grenadierów, który wykroczył ciężko przeciwko karności wojskowej, wysłany zostanie na dwa lata do Afryki południowej.

Konstantynopol 19-go lipca. (Tel. pryw. Kur. W.) — W. Porta ogłasza irade sultana o mianowaniu trzech biskupów bułgarskich w Macedonii.

Konstantynopol 19-go lipca. (Tel. Aj. półn.) — Wskutek zaszłych starć z ormjanami, gubernatorowie Erzerumu i Wanu otrzymali dymisję.

Konstantynopol 19-go lipca. (Tel. pryw. K. W.) — Okazało się, iż cholera do miejscowości, położonych nad jeziorem Wan, przeniesiła pątnicy tureccy.

Belgrad 19-go lipca. (Tel. Biura koresp.) — Pogłoski, jakoby Milan zamierzał dokonać zamachu stanu przy pomocy armji, w celu odzyskania korony, są zmyślane przez stronnictwo radykalne dla podburzenia opinji publicznej przeciwko bytemu królowi. W każdym razie przyznać należy, iż Milan posiada w armji bardzo wielu gorących zwolenników, którzy mogliby na własną rękę przedsięwziąć demonstrację na korzyść Milana, bez jego współdziałania zresztą i wiedzy.

Belgrad 19-go lipca. (Tel. Biura koresp.) — Milan udaje się z królem Aleksandrem do obozu wojskowego pod Niszem, gdzie młody król odbędzie ćwiczenia wojskowe.

Sofja 19-go lipca. (Tel. pr. Kur. W.) — Rząd ustanowił kwarantannę w portach: Burgas, Warny i Balcziku.

Nowy Jork 19-go lipca. (Tel. pr. K. W.) — Po niesłychanych upałach, nad New-Yorkiem, Pensylwanją i New-Jersey srożyły się wczoraj potężne burze. Do kilkunastu osób, zmarłych dnia poprzedniego na porażenie słoneczne, przybywa dziś kilka ofiar od pioruna. W pobliżu Proria pociąg kolejowy, zaskoczony przez burzę w czystym polu, wykołował się. Kilkanaście osób poniosło cięższe lub cięższe rany. Miasto Grenvalley zostało doszczętnie zniszczone. W Westerley 7 osób zginęło pod gruzami obalonej przez burzę cegielni. Pod Nowym Jorkiem jacht angielski „Cathleen” uległ rozbiciu, przyczem 50-ia pasażerów utonęło. W samym Nowym Jorku w izbie, mieszczącej baterje towarzystwa telegraficznego „Western Union”, zdarzyła się eksplozja. Cała górna część budynku zerwana.

Berlin 19-go lipca. (Tel. pryw. Kur. Warsz.) — Ruble w gotówce 239 00 (wczoraj 239.25)
Ruble na dostawę 239 25 (wczoraj 23.225)

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Pani Zofji Kolakowskiej.* — Ponieważ trudno jest wyliczać najnowsze wydania dzieł wszystkich klasyków greckich i rzymskich, upraszamy przeto o wskazanie nam klasyków, o których dziełach sz. pani pragnęłaby zebrać potrzebne wiadomości. Czy przez najnowsze wydania mamy rozumieć ostatnie przekłady na język polski? Co do drugiego pytania, możemy zalecić sz. pani następujące dzieła: dr. J. Scherr „Historja literatury powszechnej”, według szóstego wydania oryginalu niemieckiego przełożona, w osobnych przypiskach uzupełniona i w dziele literatury słowiańskich znacznie pomnożona

przez B. Zawadzkiego”, 1881—83. Dwa duże tomy, rs. 6. J. A. Świąciecki i B. Grabowski „Dzieje literatury powszechnej z ilustracjami”. Trzy spore tomy, rs. 6, dla prenumeratorów *Kurjera* rs. 5 kop. 25. Na przesyłkę pocztową należy dodać po kop. 10 do każdego rubla.

— *Pani M. P., prenumeratorki z ulicy Hożej.* — Miejscowy rządca domu lub rewirowy odbierają paszport zagraniczny dla zameldowania z przyjazdu, tak, jak się to czyni z każdym innym dokumentem legitymacyjnym. Odbiór, ściśle według przepisu, powinien tegoż dnia nastąpić po przyjeździe.

— *Pani Wacławowi Gniadkowskemu.* — Ochotników 3-ej kategorii już niema, jest tylko 1-sza kategoria, złożona z młodzieży, kończącej uniwersytet i gimnazja, oraz 2-ga kategoria z osób, zdających specjalny egzamin w zakresie nauk 5 klas gimnazjalnych. Szczegółowy program egzaminowy i formalności, wymagane do przyjęcia do wojska, znajdzie sz. pan w specjalnej broszurze, znajdującej się w księgarni Istomina.

— *Incognitosowi (J. M.).* — Racz sz. pan przejrzyć ustawę o odbywaniu powinności wojskowej, wydaną w r. z.; tam w rozdziale XI-y o ochotnikach w wojskach lądowych (art. 181—185) znajdzie pan objaśnienie co do kwestjonowanych odpowiedzi. Obszerny dział informacyjny w kwestjach wojskowości z cytatai źródeł umieszczony będzie w przyszłorocznym „Kalendarzu warszawskim”. Ochotników 4-ej kategorii niema, poborowi z temi prawami służą lat 3 miesięcy 8.

— *Pani A. O. K.* — Dawniej, nim skasowano szkołę juniejską w Warszawie, co kwartał odbywały się egzamina dla nabywców praw i przywilejów naukowych dla młodzieńców z domowym wykształceniem. Obecnie egzamina takie odbywają się w gimnazjach, gdy zbierze się pewien komplet kandydatów, o czem sz. pan może poinformować się w kancelariach tych zakładów naukowych.

— *Pani Józefowi X.* — Metoda teoretyczno-praktyczna nauzenia się czytać, pisać i mówić po francusku w sześciu miesiącach H. G. Ollendorfa, wydanie czwarte z r. 1887-go, łącznie z kluczem, kosztuje rs. 2 kop. 40. Na przesyłkę pocztową należy dodać po kop. 10 do każdego rubla. I grawerstwo może być zajęciem bardzo korzystnym, jeżeli tylko po ukończeniu praktyki będzie sz. pan odpowiednio uzdolnionym; sztuki tej można się wyuczyć w ciągu 3—4 lat. W *Kurjerze* wszystkie miejsca są zajęte.

GIEŁDA.

Warszawa, 19-go lipca.

Berlińskie poranne szacowania dzisiejsze brzmiały dość niezgodnie, zapowiadały bowiem 239.50, 239.25 i 239.25 w zaofiarowaniu, co odpowiada kursom 41.75 i 41.80 bez kosztów, a Petersburg cenil Londyn po rs. 8.48 z odbiorem natychmiastowym i po rs. 8.48½ na gruzień r. b. Nasze zebranie rozpoczęło obroty kursem 41.80 (równia 239.25 bez kosztów), lecz podniosło tę cenę do 41.85 (t. j. 239 m. za 100 rs.), gdyż nie dowierzało taksa- cji i obawiało się zniżki kursu rubla. Różnice tworzyły dziś 5 kop. na korzyść Berlina i 10 kop. na korzyść rubli przy porównaniu wczorajszego końcowego kursu. W dostawach robiono dziś niewiele. Sprzedano dostawy z odbiorem codziennym według woli nabywcy do końca grudnia r. b. po 42.05, do końca października r. b. po 41.85 i do końca b. m. po 41.85, a z odbiorem codziennym według woli sprzedającego do końca b. m. po 41.80.

W walutach obcych ruch średni. Długi Berlin brano po 41.80 i 41.85. Berlinem krótkim obracano po 41.80, 41.82½ i 41.85, żądając 42. Inne niemieckie krótkoterminowe miasta bankowe oddawano po 41.65. Londyn krótki kupowano po 8.48 i 8.49, przy zaofiarowaniu po 8.50. Paryż krótki chciano zbyć po 34.05, nabywano zaś po 33.85. Za Wiedeń krótki chciano osiągnąć 73.70, a otrzymano 73.35.

W papierach obroty niewielkie, przy tendencji bez zmian. Żądano za listy likwidacyjne duże 90.50 i 89.60 za małe odcinki, nie znajdując odbiorców. Wschodnie pożyczki notowano po 100.75 w zaofiarowaniu nominalnem bez względu na emisję. Nową pożyczkę 4% chciano zbyć po 87, bez pokupu.

Listy zastawne ziemskie starano się umieścić po 95.60 I ser., po 94.15 II, III, IV i V ser., a umieszczono kilka tysięcy I ser. po 95.45, oraz 10 tysięcy z sześciomiesięczną dostawą po 95.75 i kilka tysięcy V-ej ser. po 93.90 i 94. Listy zastawne miasta Warszawy ofiarowano po 98.75, 96.50, 94.75, 94.15 i 93.90, stosownie do serji, wzięto kilka tysięcy III ser. po 94.60 i 94.65, oraz kilka tysięcy V-ej s. po 93.65. W żądaniu, bez pokupu, listy zastawne m. Łodzi po 96, 93, 92.75 i 92, stosownie do serji. Poszukiwano 6% listów zastawnych kaliskich po 101.50, przy chęci otrzymania 102.25. Ulokowano drobnotkę 6% listów zastawnych płockich po 100.30, oraz drobnotkę obligów kanalizacyjnych m. Warszawy po 90.20, przy chęci otrzymania 91.

Za akcje banku handlowego w Warszawie żądano 317, a za warszawski bank dyskontowy 297, płaconoby zaś 315 i 294; poszukiwano akcyj warsz. Tow. ubezp. od ognia po 226, akcje warsz. Tow. fabryki cukru po 850, Tow. fabr. cukru Dobrzeliu po 1100, ofiarowano Józefów po 175, poszukiwano Czerska po 150, Hermanów i Łyszkowice po 195, żądano za Oryszew 450, za Konstancję po 585, przy chęci płacenia za ostatnią 560; poszukiwano Starachowic po 55, ofiarowano hutnicze po 350, a Zawiercie po 270, przy chęci płacenia 255.

Za kilka tysięcy rubli kuponów celnych zapłacono rs. 1.35½.

Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych wyciekające.

Okowita. Wiadro 8.38½, garniec 2.73. Dowozy małe. Usposobienie mocne. Cena warsz. Tow. ocz. i sprz. spir. 10.40.

PATENTA WYRABIAJĄ
J. BRANDT & G. W. NAWROCKI
 Właściciele firmy: A. Mühle i W. Ziotecki.
 Najstarsze biuro patentowe berlińskie.
 BERLIN, Friedrichstr. 78. 666r

2542) **Dr Jan Sedziak** przeprowadził się na Marszałkowską 140 (Szkolna 5). Przyjmuje z chorobami gardła, krtani, nosa i uszu. Od 4—6 po połudn.

— **Ignacy Brestauer**, adwokat przysięgły przeprowadził się na ulicę **Orlą nr 13**. 2455

— **Dr Ryszard Wołowski** przeprowadził się na ulicę **Dziką nr 73** dom Temlera. 2493

— **Dr L. Krause** przeprowadził się na ulicę **Nalewki nr 26**, dom p. Hochs. (2479)

Gabinet dentystyczny
Dr J. LANDAU
 przeniesiony został na ulicę **Nowosennorską nr 4**, wprost hotelu Rzymskiego. 2544

— **Władysław Otto**, adwokat przysięgły, zamieszkały w **Piotrkowie**, przeniósł z dniem 8-ym b. m. kancelarię swoją z dotychczasowego lokalu do domu p. Strzeleckiego, **plac Bernardyński**, wprost ulicy Kaliskiej, 1-sze piętro, nad cukiernią Szymańskiego. 964r

— **S. Polak**, adwokat przysięgły, przeprowadził się na ulicę **Świętojską nr 17**. 2528

MAGAZYN A. OCETKIEWICZ

został przeniesiony na ulicę **Niecałą nr 2**, dom p. Bernsteina. 2521

— Największy w kraju skład zegarów i zegarków M. J. Augustynowicza, poleca wielki wybór zegarków złotych, srebrnych, stalowych czarnych i niklowych od najniższych cen.
 Krak.-Przedm. nr 7, M. J. Augustynowicz. 778r

— **Pokost, Olej**: do palenia, do maszyn oraz wszelkie oleje i tłuszcze, poleca
Warszawska Olejarnia Parowa
 Hoża nr 11—telefon 486. 1838

— **Dr J. Mutermilch**, okulista, przeprowadził się na ul. Świętojską 28. 2459

— **Mr Gustaw Brestaur wyjechał zagranicę**. (2553)

— **Dr. Lic**, homeopata i elektrohomeopata (Mattei) Marszałkowska nr. 129. —2552—

KORRESPONDENCJA PRYWATNA

— Dla X. Z.

Dalam znać w swoim czasie, przypomnij sobie pamiętniki, nie chciałeś zrozumieć. Trudno, wiedziałam o tem, że tak będzie, nie odbieraj mi, proszę, twojej przyjaźni, bo nią żyję.

—2554—

X. Z.

KSIEGARNIA NAKŁADOWA S. LEWENTALA

w Warszawie, Nowy-Swiat Nr 41,
 poleca następujące powieści

Marji Rodziewiczówny:
Dewajtis powieść współczesna, uwieczniona na konkursie „Kurjera Warszawskiego”.
 Wydanie 3-cie, rs. 1 kop. 50.

Straszny Dziadunio powieść nagrodzona na konkursie „Świutu”.
 Wydanie 3-cie, rs. 1.

Kwiat Lotosu powieść. Wydanie 2-cie, rs. 1 kop. 20.

Zlecenia z prowinji Księgarnia uskutecznia nietylko za uprzednim przesłaniem pieniędzy, ale także i za zaliczeniem pocztowym. Na koszt przesyłki należy dopłacić po kop. 20 za każdy tom.

Powieści powyższe nabywać można we wszystkich znaczniejszych księgarniach. 655r

Wina Węgierskie i Krymskie

oraz analizowany jako prawdziwy wyrob z win i przez powagi lekarskie zalecany.

COGNAC KRYMSKI
Lepszy
 na cele lecznicze niż francuskie Koniaki, z których największa część z powodu wyniszczenia winnic przez filoxerę, tworzy się ze spirytusu kartoflanego. 514R

Tańszy, gdyż nie ciąży na takowym wysokim cenie i transport około 2 rs. od butelki, otrzymać można wyłącznie w Składzie Win
Braci Kempnerów,
Długa nr 5.

Cena: 1/2 but. rs. 1.50, 1/4 kop. 80, 1/2 kop. 40. gatunek wyższy 1/2 but. rs. 2.50, 1/4 b. rs. 1.25. Skrzynki po 6 butelek, wysyłają się do wszystkich St. Dr. Zel. franco w Królestwie i Zachodnich guberniach Cesarstwa po rs. 9.

Do chóru potrzebne są

Śpiewaczki.

na wyjazd do Kijowa. Znajomość nut nie jest wymagana. Zgłaszać się dla zawarcia umowy do Hotelu Polskiego na Długiej mieszk. Nr 84, zrana od godziny 10—2 i po południu od 4—7. 923

REMIZA, Instytutowa Nr 4,

wynajmuje eleganckie Ekwipaże i najtaniej, bo tylko po rs. 2, na chrzty, śluby, pogrzeby i t. p. wycieczki. — Omnibusy spacerowe na 12 osób, para ładnych koni na cały dzień rs. 6 w dni powszednie. 915

Wyłączna Sprzedaż

Kamieni Krzeszowickich

Obrobionych na Chodniki, Ścieżki i Bruki podwórkowe.

F. Łapiński,
 Jerozolimka nr. 63.

1024

Magazyn Kapeluszy

1228R pod firmą

„RAUL”

przeniesionym został na ulicę **Niecałą Nr 1**, do domu JW. Hr. Krasieńskiego.

Złoto i Srebro

kupuje, zamieniam i płacę najlepiej Tanie, biżuteria nowa i używana. Obrączki, zamówienia na srebra i reperacje. **Nowy-Swiat 61**, w mieszkaniu 1-e piętro, gdzie fotografia. 284R

Henryk Juwiler jubiler.

OPONY nieprzemakalne.

MASSA do impregnacji.
PASY do maszyn z płótna żaglowego. 577
WORKI do filtrowania piwa.
 wyrabia i poleca

F. BIERNATH,
 w Warszawie. Senatorska 32.

Pozew edyktałny.

W moc decyzji Sądu Delegowanego Apostolskiego II-ej Instancji dla spraw Archidiecezji Warszawskiej w Lublinie, z dnia 3 Lipca r. b. Nr 1025, wzywam niniejszem męża mego **Jana Samkowskiego**, z polytu niewiadomego, aby w dniu **28 Lipca (9 Sierpnia) r. b.** o godz. 10-ej przed południem, stawiał się osobiście lub przez prawnie ustanowionego pełnomocnika w tymże Sądzie i za przywołaniem sprawy odpowiedział na żądanie moje: uznania Wyroku Sądu Arcybiskupiego Warszawskiego, orzekającego separację na czas nieograniczony z winy pozwanego męża za prawomocny—apelacji zaś od tegoż Wyroku założonej, jako w terminie Prawem przepisany nie popartej—za upadłą. 900

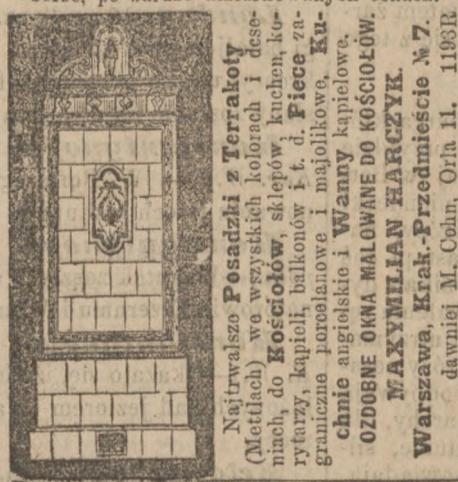
Dla Fabrykantów i Techników!!

Fabryka „Natalin” przy st. Poraj D. Ż. W.-W., poleca gotowe **krażki celulozowe** do uszczelnienia kotłów, maszyn, rur parowych i wodnych.

Krażki celulozowe są tanie i trwałe, zastępują drogą gumę i asbest w arkuszach, które przy wycinaniu dają moc bezużytecznych odpadków. Zamówienia przyjmują: Oprócz fabryki, Administracja fabryki w Warszawie, Grzybowska Nr 11, oraz wszystkie Składy techniczne.

Agenci Technicy w miejscowościach fabrycznych, są poszukiwani. 1157R

MAJOLIKI zagraniczne w wielkim wyborze, po bardzo umiarkowanych cenach.

Po 20 kop. rolka obicia z wyklejeniem, polecają Składy Obić papierowych pod firmą

S. WEISGOLD,

1) Długa Nr 19, 1150R
 2) Marszałkowska Nr 114.

Zapis Uczniów do Szkoły III-ich klasowej miejskiej prywatnej
J. MAYZLERA,

odbywa się od 10-ej do 12-ej rano codziennie prócz świąt, w Kancelarii Szkoły (Śliska 28).

UNIWERSALNY SRODEK

do
ODRADZANIA WŁOSÓW
 woda
Pani S. A. ALLEN

Jest najwyborniejszym środkiem, działającym nawet na włosy siwe i zawiedle i przywracający im blask i piękność młodości. Do nabycia we wszystkich perfumeriach i u fryzjerów.

Główny skład: fabryka w Londynie, 114 & 116 Southampton Row.

Główna sprzedaż w Warszawie w Perfumerji Aleksandra Lipink, Wierzbowa róg Niecałej Nr 1 i J. Józefowicz Nowo-Senatorska Nr 2. 371R

Bielizna męska i damska
 podług najnowszych modeli
 760 WPROST HOT. POL. DŁUGA 42.

WPROST HOT. POL. DŁUGA 42. Restaurowanie starych koszu: gorsy webowe 50 k., muszkiety 35 k., kołnierze 25 kop.

Poszukuje się doświadczonego Dystylatora

mówiącego po niemiecku, mogącego prowadzić samodzielnie **dystylację** w większym zakładzie. Warunki korzystne.—Oferty pod lit. **M. 110**, nadsyłać należy do Biura ogłoszeń pp. **Rajchman i Frencler** w Warszawie, Senatorska Nr 26. 1218R

Wojskowy Zakład Krawiecki Andrzeja Turkowskiego,

egzystujący przy ul. Długiej od 1861 r., obecnie przeniesiony został na ulicę **Chmielną pod Nr 15**, o czym mam zaszczyt zawiadomić JW. Panów Wojskowych. Z szacunkiem 922

A. TURKOWSKI.

Zawiadamia się Szanownych Konsumentów, iż z dniem 8 Lipca **sprzedaż mleka z Bielawy, przeniesioną została w Aleję Jerozolimską Nr 78.**

Kwarta mleka świeżego 9 kop. śmietanki . . . 20 „
 Życzącym, odsyła się do domu. Handlującym rabat. 1210R

Do Składu Obić Papierowych

A. REMBIERZ,

Krakowskie-Przedmieście Nr 7, nadeszły świeże transporty **OBIC** w najświetniejszym guście i w wielkim wyborze deseni i kolorów, które poleca się po cenach możliwie umiarkowanych. 1214R

LODU

30,000 pudów, w czterech piwnicach, po dyńco lub razem do sprzedania, w Mokotowie, u właściciela cegielni Oppenheima.

WARSZ. AKC. TOWARZYSTWO POŻYCZKOWE, LOMBARD AKCYJNY,

Kantor Główny, Plac Warecki № 2.

Filja I-sza, Leszno róg Przejazd Nr 2,

Filja II-ga, Krakowskie-Przedmieście Nr 70,

zawiadamia, że otworzoną została druga filja na Krakowskim-Przedmieściu, w domu Nr 70, obok dzwonnicy Bernardyńskiej. — Filja przyjmuje na zastaw kosztowności i towary, na tych samych zasadach jak w Kantorze Głównym i pod odpowiedzialnością z całego majątku Towarzystwa, pobiera od pożyczek na kosztowności procent od 1½, do 1⅙ na miesiąc, czyli 14%, rocznie — razem już z kosztami na administrację.

Biurowo otwarte od godz. 9 do 4 po południu.

926

Skład Farb i Przetworów Chemicznych ANTONIEGO BIELECKIEGO,

istniejący od roku 1879 przy ulicy Chłodnej pod Nr. 8, przeniesiony został na tę samą ulicę pod Nr 2, róg Białej. 927

PIORUNOCHRONY

Najlepszej konstrukcji, według najnowszych zasad, dzwonki elektryczne, telefony domowe, ostrzegacze na wypadek ognia lub kradzieży, urząda tak w mieście jako i na prowincji.

Międzynarodowe Towarzystwo Telefonów Bell'a,

łączące za dobroć użytych materiałów i za dokładne wykonanie urządzeń i podejmuje się rocznej konserwacji takowych. 6r

Warszawa, ulica Prózna Nr 10.

MYDŁA WASELINOWE W. RUSSYAN,

Magazyn w Warszawie, 10 Senatorska Nr 10.

Wprowadzona niedawno w użycie Waselina, jakkolwiek zyskała pierwszeństwo nad gliceryną, jako środek szybciej udelikatniający skórę, zapobiegający wszelkim tak zwanym opierchnieniom skóry, jak również znakomicie dający się przechowywać, tak w otwartych, jak i w zamkniętych naczyniach, z powodu jednak swego odrębnego od gliceryny składu, do tego czasu przy wyrobie mydeł użyta nie była.

Pragnąc wszakże tak wyborynny środek spopularyzować, dołożyłem wszelkich starań, aby Waselinę przerobić na mydło, jako najprzystępniejszą formę do użycia.

Po długich próbach wyrobiłem dzisiaj mydła, odpowiadające wszelkim wymaganiom higieny i konfekcji toaletowej.

Zapach, konsystencja, długotrwałe używanie, a nadewszystko znakomita własność lecznicza i udelikatniająca, przemawiają za bezwarunkowym używaniem tylko mydeł Waselinowych.

Żaden wynalazek praktyczny nie jest wolnym od nieudolnych naśladowców, w krótkim więc czasie po wypuszczeniu mych mydeł do handlu, spostrzegłem i ja imitacje mydeł Waselinowych, nie mających nic wspólnego z Waseliną.

Cheąc więc uchronić osoby interesowane od zawodu, zwracam uwagę, że mydła Waselinowe uznają tylko te za prawdziwe, które opatrzone są moim nazwiskiem W. Russyan. Cena mydeł Waselinowych kop. 15, 20 i 45. 561

Nauka i wychowanie.

Adres: Kancelonowane biuro nauczycielskie AW. Max, Kotzebue 2, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 20059

Adres pierwszorzędny biura nauczycielskiego Zaleski, Mazowiecka 16, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 18r

Francuzka za godzinę zajęcia dziennie otrzyma mieszkanie. Grzybowska 76, mieszkania 41, od dziesiątej do dwunastej. 20616

Języka niemieckiego udzielam i konwersacji, łatwo zrozumiałą metodą. Złota 20, mieszkania 15. 20066

Konwersacja zbiorowa francuzka, niemiecka rs. 2 miesięcznie, Angielska. Miodowa 3. 16448

Nauczycielka poszukuje lekcji za umiarkowane wynagrodzenie. Przystosowana do gimnazjum. Oferty w kantorze Kurjera dla O. A. 20487

Nauczycielka języków, nauk szkolnych, muzyki, udziela lekcji przygotowuje do szkół. Krucza 26, mieszkania 18. 10611

Potrzebny bardzo zdolny nauczyciel filolog na wyjazd. Wiadomość: w biurze przy schronieniu dla nauczycieli, Długa 9, m. 7. 20618

Student ruski poszukuje lekcji, przygotowuje do egzaminów. Złota 34, m. 25. 2006

Student poszukuje korepetycji za pokój, obiady lub pieniądze, może przyjąć kondyję. Marszałkowska 128, m. 7. 20488

Student ruski poszukuje lekcji. Wspólna 19, mieszkania 9. 20286

Student poszukuje lekcji. Plac Grzybow-ski 16, 4. 20280

Student poszukuje lekcji. Marjańska 10, mieszkania 14. 20647

Uczeń kroju mający kilkoletnią praktykę, najlepszym systemem francuskim Wortha, u siebie i na mieście Hoża 48, m. 2. 20580

Posady i prace.

Agent potrzebny do rozpowszechniania wyrobów nowo założonej fabryki. Miodowa 17, m. 85, od 10—12 ej. 20612

Bona francuzka, świeżo przybyła, z szcieniem. Złota 6, mieszkania 8. 20355

Człowiek młody, z prowincji, poszukuje posady inkasenta, magazyniera i t. p. Kancelja może złożyć: Wiadomość: Hoża 7, m. 20. 2007r

Do osoby chorej, bezwładnej, potrzebny jest człowiek obeznany z pielęgniowaniem, trzeźwy, niemłody. Wiadomość przy ul. Elektoralnej № 53, mieszka. 5. 20425

Introligator potrzebny jest na stałe do Maryjskiej ochrony. Franciszkańska № 2; o warunkach można dowiedzieć się u kuratora lub dozorcę ochrony w każdym czasie. 20481

Kwiaciarka kompletnie uzdolniona potrzebna natychmiast na wyjazd do urzędzenia i prowadzenia fabryki kwiaków w Petersburgu. Wynagrodzenie dobre. Wiadomość w hotelu Północnym, Nowolipki 6, pokoju № 14. 20802

Lokale Fabryczne

różnego rozkładu i wielkości i z urządzoną transmisją, z siłą parową, rurami parowymi, gazowymi i wodnymi, po cenach przystępnych w każdym czasie są do wynajęcia dla różnych fabrykacji.

ZAKŁADY

Jonasa Susmann,

Marszałkowska 11, 13, 15.

Telefon 475. 1102R

DO SKŁADU 3r

Stanisława Baumann

przy ulicy Elektoralnej № 7,

naprzeciw Banku,

nadchodzą ciągle wielkie transporty

Cementu Portland

z fabryk niemieckich i krajowych:

Cegły i Gliny ogniotrwałej,

Węgla kowalskich angielskich,

Tektury smołcowej,

Stali Resorowej Angielskiej.

MAGAZYN MEBLI

nowych i używanych

ZALEŚKIEGO i S-ki

w Warszawie, Marszałkowska № 137

1. Posiada wielki wybór mebli wykwa-

tych i skromnych.

2. Przyjmuje zamówienia i urządza apartamenty podług rysunków.

3. Dział tapiecko-dekoracyjny, odpowiada wszelkim wymaganiom.

4. Kupuje, sprzedaje i wynajmuje mało używane. 2r

Ceny b. umiarkowane, ale stałe.

Zniżone ceny

letnich Ubiorów mę-

skich, trwać będą przez

miesiąc Lipiec. — Magazyn

Wiedeński L. Kocha, Miodowa 2. 865

6 POKOJÓW

z kuchnią,

na 1-m piętrze, do wynajęcia każdego czasu. W razie żądania może być dodana stajnia i wozownia. Wiadomość: Aleja Ujazdowska № 17, mieszkania 2. 919

Złoty Medal 1885 r.

KASSY ogniotrwałe
Roberta Bohtego,
Nowy-Swiat № 34.
SPECJALNA FABRYKA
nagrodzona medalami na wystawach Europejskich i Amerykańskich. — Wyrób pierwszorzędny. — Ceny niskie, znaczny wybór. — Cenniki z rysunkami wysyła się bezpłatnie. 398R

LODU

około 20,000 pudów, jest do sprzedania po kop. 6 za pud, ulica Bednarska № 7, Mordka Nisenzal. 907

Dnia 7 Lipca zgubiony został Kwit, wydany przez p. P. Trawińskiego z Łowicza, na rzecz lasu brochockiego na czas krótki, na rs. 330 kop. 41. — Zastrzegam aby nikt takowego nie nabywał gdyż jest nieważny.

Szyja Lewenstein,

917 Pisarz lasu w Brochocku.

Najpiękniejsze
i wiecznej trwałości

Pomniki Granitowe

w różnych kolorach,
sprzedaje na dogodnych warunkach
w cenie rs. 120 i wyżej

Zakład Artystyczny

Rzeźbiarski i Kamieniarski

(z pierwszą w kraju polerownią granitów)

Andrzeja Pruszyńskiego,

w Warszawie, Wojska № 14.

CZĘSTOCHOWA.

Intryg, w które mnie ludzie płażą zupełnie nie rozumiem — całe życie me było pracy lecz bardzo mało wynagrodzonej, obecnie jestem słabą, już nie młodą, potrzebuję mi się leczyć, a nie mam funduszy, którekolwiekby ukrzywdziły mnie na majątku, tego proszę w Imię Jezusa Chrystusa, aby raczył choć w połowie mi zwrócić. — Stara nauczycielka, Leokadia Wasikiewicz, córka s. p. Konstancji z Kiedrzyńskich i Wincentego Wasikiewicza, byłego zawładowcy Górnictwa. Adres mój postę restante. 928

Żądany jest do nabycia

Majątek Ziemiński

w królestwie, rozległości wólk 30 do 50, w jednej z gubernji położonych po prawej stronie Wisły, posiadający w sobie wszelkie warunki do prowadzenia dobrego gospodarstwa. — Mający takowy do sprzedania raczą nadesłać do Kurjera Warszawskiego pod wyrazem „Rolnik,” opisane jak najdokładniejszą majątku, wraz z oznaczeniem ceny i adresu, dla bliższego porozumienia się. 931

Potrzebny zdolny, energiczny mechanik do pokierowania zakładem ślusarsko-mechanicznym. Wiadomość: ul. Żelazna № 46, mieszkania 10. 20610

Potrzebne uzdolnione panny do maszyn pończoszniczych oraz kaftanów i kamasy. Zgłaszać się: Józef Vogel, Elektoralna 23, w trzecim podwórzu na 1-em piętrze. 2034r

Potrzebne panny uzdolnione do krawiecczyn. Złotawa 24, mieszka. 2. 20644

Potrzebny uczeń do apteki w Naleczowie pod Lublinem. 20629

Potrzebne są maszynistki do bielizny. Ulica Mostowa № 18, mieszka. 17. 20626

Potrzebna bona francuzka do dzieci. Warecka № 1, mieszka. 1, od 11 do 3 ej. 20623

Rzeźbiarz na drzewo, zdolny, potrzebny jest do zarządu pracownią na stałe. Oferty proszę złożyć w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. R. S. 20587

Stolarz galanterijny, zdolny, potrzebny jest. Wiadomość: ul. Długa № 19, stróż wskaże. 20588

Sklepowca potrzebna zaraz do sklepu z pieczywem, kaucja rs. 100. Wiadomość: ulica Wielka № 48, w piekarni. 20603

Uzdolniona podręczna do strojnych negliży, maszynistka i podręczna do bielizny damskiej: potrzebne zaraz. Złota № 6, mieszkania 2. 2038r

Uczennice potrzebne do magazynu żalobnego T. Dreżewskiej, ulica Marszałkowska № 138. 20628

Kasjerka młoda, przyzwolta, z dobrą rekomendacją, potrzebna od 1-go sierpnia r. b. Oferty pod lit. F. M. składać w kantorze Kurjera Warszawskiego. 2032r

Lekarz żądany jest na prowincję. Wiadomość na miejscu w aptece. Adres: przez Łowicz Bielawy w Sobocie. 2035r

Młoda inteligentna panienka, ruszka, skończywszy średnie nauki, a głównie znająca język ruski, krójsukien i krawiecczynę oraz wszelkie ręczne roboty, życzy przyjąć miejsce za bonę do dzieci, a także dla wyręczenia pani domu w miejscu lub na wyjazd. Nowolipki № 66, mieszka. 15. 2037r

Osoba inteligentna, praktyczna, poszukuje miejsca gospodyni lub zaopiekowania się dziećmi. Oferty: Plac Warecki № 6, mieszkania 10. 20610

Osoba młoda, obeznana z handlem, znająca języki polski, niemiecki i francuski, poszukuje odpowiedniej posady. Łaskawe oferty pod lit. W. G. przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego. 20468

Potrzebny jest uczeń przychodni do warsztatu ślusarskiego. Chłodna 40. 20649

Potrzebne uzdolnione stancizarki i do nauki. Mazowiecka 6, magazyn. 20654

Panny kompletnie uzdatnione do stanków, spódnice, potrzebne do magazynu M. Bronz, Miodowa 4. 20492

Potrzebna bona niemiecka lub francuzka z krawiecczyną. Świadcetwa wymagane. Ul. Marszałkowska 151, sklep „Żyrdów.” 20622

Uczeń do apteki potrzebny jest zaraz wprost ze szkół lub taki, który już był rok w aptece. Wiadomość w fabryce wód mineralnych L. Dzierżkowskiego, Nowy-Swiat 31. 20621

Kupno i sprzedaż.

Adres malarni oraz najtańszego w Warszawie składu porcelany i fajansu. Bracka 20. 1185r

Angorowe i fanelowe koldry letnie, utrechaty gniecione i gładkie tanio, wybór wielki. F. Bukowski i S-ka, Wierzbowa 1. 1403r

Bilard mahoniowy, szafa i bufet jest do sprzedania za przystępną cenę. Krakowskie Przedmieście 44, wiadomość u p. Tarnowskiego. 20471

Bryczkę krytą, lekką, w dobrym stanie, który miał do zbycia, raczy przysłać piśmienne zawiadomienie z oznaczeniem ceny pod № 10 przy ul. Wareckiej, mieszcz. 4. 20434

Bicykl b. tanio za rs. 40. Marszałkowska 76, mieszcz. 6. 20618

Bicykl w dobrym stanie tanio do sprzedania. Wierzbowa 6, u szwajcara. 20638

Dółka mielona bardzo ładna, pud po rs. 1 kóp. 80. Wiadomość: Śliska 55, mieszcz. 2. 20641

Burko męskie dobrej roboty sprzedam. Daniłowiczowska 4, stolarz. 20264

Cegła w wyborowym gatunku z cegielni „Pustelnik”, w większych i mniejszych partjach, z natychmiastową dostawą. Marszałkowska 97, skład węgla A. Jęzewskiego. 19923

Do sprzedania ogier gniady, rosły, czterolletni, njeżdżony w pojedynce i parze, bez wad, spokojny. Leszno 52. 20392

Do sprzedania pianino palisandrowe, bogato izebione, w dobrym stanie, za cenę bardzo umiarkowaną. Wiadomość: Leszno 38, 1-sze piętro od frontu, do 12-ej w południe i 4-6 po południu. 20347

Do sprzedania tokarnia z urządzeniem. Leopoldyna 33-5. 20514

Do sprzedania szeslong angielski, kryty skórą amerykańską. Elektoralna 19, mieszcz. 24. 20634

Dywaniki przed łóżka od 150 kop., wołokowe od 75, serwety 165 kop., koldry 225, chodniki 14 kop., para firanek 280, juty od 38 kop. w fabrycznym składzie Kiltynowicza, Mazowiecka 16, wprost Erywańskiej. 1701r

Fortepian mało używany za rs. 280 do sprzedania. Plac Zamkowy 103, m. 6. 20512

Fortepian krótki, dwa piękne stylowe łóżka, stół staroswiecki z bronzami, garnitur mebli mahoniowych aksamiitnych i wyroby frazetowskie; od 11-1-ej, Włodzimierska 5, mieszcz. 2. 20476

Fortepian mało używany do sprzedania za przystępną cenę. Żorawia 43, mieszcz. 25, do godz. 6-ej. 20177

Fortepian, pianino, sprzedaje, wydzierżawiam najtaniej, strojenia, reparacje. Książęca 4, Strzelecki. 19496

Faeton w dobrym stanie oraz uprzęż angielska na parę koni do sprzedania u stróża. Ul. Żłota 22. 20648

Garnitur mebli czarnych, krytych pluszem gładwym wytłaczanym, mało używanych, do sprzedania. Żłota 25, mieszcz. 25. 20321

Garnitur mebli hebanowy, jedwabnym adamaszkim kryty, do sprzedania za rs. 300. Hoża 38, m. 2. 20330

Jest do sprzedania lustro w czarnych ramach z konsolką marmurową, garniturek mebli krytych, portjery. Wiadomość: ul. Żłota 24, u stróża. 20556

Mon silnej budowy tanio do sprzedania. Jeruzolimka 56, u Adama. 20279

Przedensy dębowe, łóżka orzechowe u stolara, Nowogrodzka 13. 20353

Kareta czteruosobowa tanio do sprzedania. Miodowa 15, biuro właściciela domu, od 9 do 5-ej po południu. 2003r

Kasy ogniotrwałe 25% tańsze od innych cenowników. Marszałkowska 125, Sikorski. 12983

Kasy ogniotrwałe, najtańsze i najlepsze, u R. Bohrego, Nowy-Swiat 34. 570r

Kupuję meble używane. Wspólna 1, mieszcz. 6, drugie piętro. 20410

Kapelusze żałobne od rs. 2 w nowo utworzonym magazynie T. Dreżewskiej, która zarządza pierwszorzędnymi fabrykami kapeluszy za granicą. Tamże przyjmuje wszelkie zamówienia sukien i ubrań pośmiertnych. Marszałkowska róg Świętokrzyskiej 133. 20627

Kupuję złoto, srebro. Nowy-Swiat 61, w mieszkaniu. Henryk Juwiler. 477r

Lustra na raty sprzedaje miejscowym i na prowincję fabryka Maurycego Silberberga, Rymarska 8. Proszę uważać najgłówniej na numer 8. 20139

Lustro złożone duże, z konsolką marmurową, sprzedaje. Królewska 20, mieszcz. 5. 20646

Łóżko podwójne z materacami do sprzedania. Krakowskie-Przedmieście 2, stróż wskazuje. 20477

Meble tanio: szafka lustrzana, garnitury saloonowe, czarny, orzechowy, fantazyjny, jadalnia dębowa, szafy, łóżka, toalety, otomana, biurko, biblioteka, lustra i inne. Marszałkowska 119, w podwórzu, druga brama, mieszcz. 15. 20609

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biurko, szeslongi, firanki. Ulica Marszałkowska 108 i od ulicy Chmielnej 37, m. 30. 20522

Meble w kompletnych urządzeniach, saloonowe, buduarowe, gabinetowe, jadalnie, sypialnie i lustra, oraz pojedyncze sztuki meblowe, umywalnie z pedałami. Erywańska 18, nad kuciernią p. Sztengla, Reiss. 1636r

Meble za bezcen z ośmiu pokoiów, całe urządzenie lub częściowo, biblioteka, dywany, regulator, franki, rozmaite saloonowe rzeczy. Żłota 3, róg Zgody, czwarty dom od Marszałkowskiej, mieszcz. 4. 19903

Meble nowe rozmaite, trwałej roboty, tanio sprzedaje Makow, Solna 9. 20454

Meble tanio, garnitur czarny, orzechowy, szafy, łóżka, biurko, kredens, krzesła, otomana, różne meble. Mokotowska 59, przy Placu św. Aleksandra, stróż wskazuje. 19456

Oczekiwany transport cykorji jarosławskiej w proszku, kawy cykorjowej szrotowanej oraz kawy z żyta himalajskiego, nadszedł do handlu Wł. F. Nowickiego; artykuły te również znajdować się będą do nabycia we wszystkich znaczniejszych handlach kolonialnych. 1950r

Piękne szafy, łóżka, toalety, stoliki do kart, garnitur czarny roboty Jarzebskiego. Świętokrzyska 38, pracownia sukien. 20168

Pianino zagraniczne do sprzedania z powodu wyjazdu. Marjensztadt 19, m. 22. 20222

Pianina w specjalnej fabryce A. Dütz Jansona 3, sprzedaje za ceny tanie, najnowszych amerykańskich systemów, z poręczeniem. 19638

Potrzebne jest łóżko szerokie, oryginalne angielskie. Oferty proszę składać w Biurze ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, Senatorska 26, pod lit. F. S. 2001r

Potrzebne są platery, kryształ i meble starożytne. Plac Resursy Kupieckiej, magazyn starożytności. 20596

Pianino zagraniczne, prawie nowe, tanio do sprzedania. Długa 25, lombard. 2025r

Para wałachów karo-gniadych, rosłych, szesioletnich, do powozu lub pociągu, do sprzedania. Stawki 21. 20486

Sprzedaje zaraz urządzenie sklepowe. Wiadomość: ulica Nowy-Swiat 69, „Iwanowski.” 20633

Welocyped angielski, „Swift”, zupełnie nowy, do sprzedania za rs. 150, z powodu wyjazdu. Ulica Krucza 13, mieszcz. 7. 20348

Z powodu wyjazdu sprzedaje: fortepian czarny, krótki, mało używany, szeslong, 2 łóżeczka żelazne z materacami drucianymi, łóżko mahoniowe stare i fotel gabinetowy. Wiejska 7, m. 5. 20636

Z powodu wyjazdu do sprzedania za bezcen młody koń wierzchowy z atestatem. Hoża 64, m. 7, obejrzeć od godz. 2-5-ej. 20639

6 krzesel dębowych rzeźbionych. Wiejska 14, m. 6. 20327

Interesa handl. i mająt.

Do sprzedania tanio restauracja na Brudnie, pierwsze zabudowanie z prawej strony przed cmentarzem brudzińskim. 20656

Dom na Szmulowinie 3,500 rs., sprzedam, zamienię. Hortensja 5, w sklepie. 20590

Dom drewniany piętrowy, z takąż oficyną, ogródkiem i piwnicą muirowaną, na Nowej Pradze, przy ulicy Grodzkiej 102/158, tanio do sprzedania. Wiadomość: Sosnowa 5, u właściciela. 20557

Do sprzedania, ewentualnie wydzierżawienia, nieruchomości na Nowej Pradze przy ulicy Śródkowej, składająca się z domu muirowanego jednopiętrowego, oficyny drewnianej, ogrodu, stajen, placu frontowego (obszar 4,575 łokci), szacunek 9,500 rs. Wiadomość: Maszkow, Krak.-Przedm. 23. 20617

Dom sprzedam, zamienię, do kupna wymagane rs. 4,000. Pawia 75/234 d. 20403

Do wydzierżawienia od 1-go lipca 1891 r. majątek Ryki w powiecie garwolińskim, 9 włók ziemi pszennej, gospodarstwo rybne i młyn wodny, w bliskości stacji drogi żelaznej. Wiadomość o warunkach u pani Efreimienkowej w Siedleach, w przytulku prawosławnym. 19709

Jest do sprzedania sklep wiktuałów, ul. Żłota 26. 20509

Kupno, sprzedaż, zamianę i komis w przedmiotach starożytnych i dziełach sztuki skutecznie najkorzystniej firma N. S. Brüner et Comp., od r. 1795 istniejąca w Warszawie, hotel Europejski. 1875r

Korzystne kupno. Dobra z lasem towarowym, inne do sprzedania, zamiany na domy, potrzebna dzierżawa, jest rzadca gospodarczy z kancją. Dowiedzieć się można u pełnomocnika, Chmielna 19, m. 4, od 5-7-ej. 20320

Magle do sprzedania. Wiadomość w sklepie, Chłodna 53. 20299

Majątek bez długu do sprzedania lub zamiany na dom. Wiadomość: Marszałkowska 106, w kawiarni, od 4-7-ej. 20655

Mydlarnia i skład farb malarskich, od 6-in lat egzystujący, do sprzedania. Ul. Bracka 12. 20619

Magle do sprzedania. Ulica Długa 5, m. 38. 20642

Magle do sprzedania. Wiadomość: Stare-Miasto 29. 20624

Owocarnia do sprzedania za przystępną cenę. Długa 11. 20635

Potrzeba 1,000 rs. po 1,500 na hypotekę. Wiadomość: ul. Leszno 42, m. 10. 20632

Posiadający kilka tysięcy rubli poszukuje wspólnika z kapitałem od 3-5,000 rs. do korzystnego interesu. Oferty H. L. w Kurjerze. 20567

Restauracja z flaczarnią do sprzedania. Ul. Piwna 38. 20582

Restauracja między fabrykami, z ogrodem, bilardownią, bilardami, na rogu ulicy, do sprzedania zaraz. Wiadomość: Nowy-Swiat 8, u stróża. 20482

Restauracja do sprzedania z ogródkiem, kregielnią i całym urządzeniem, oprócz bilardu, z powodu nagłego wyjazdu, za 400 rs. Wiadomość u felczera, Chłodna 14. 20625

Sklep kolonialny do sprzedania. Wiadomość: Wronia 60, mieszcz. 7. 20659

Sklep dystrybucyjno-norymberski przy ul. Marszałkowskiej 125, dawniej Smoleńskiej, od lat kilkadziesiąt egzystujący, do sprzedania pod nader korzystnymi warunkami. 20658

Sklep z pieczywem i leguminy do sprzedania. Żelazna 55. 20594

Sklep wiktuałów do sprzedania z powodu słabości właściciela. Ul. Żłota 38. 20490

Sklep do odstąpienia spożywczo-dystrybucyjny. Długa 19. 2013r

Sklep dystrybucyjny z galanterją do sprzedania. Wiadomość w dystrybucji przy ulicy Podwale 3, od 4-6-ej. 20515

Wypożyczam małe sumki na pewną gwarancję. Oferty składać w kantorze Kurjera pod lit. K. W. 20568

W Otwocku grunta pod budowę wili tanio do sprzedania. Wiadomość: skład L. C. Hardtmutha, Wierzbowa 6. 19580

Z powodu wyjazdu do Cesarstwa sprzedaje sklep z wyrobami tabacznymi i materiałami piśmiennymi. Chłodna 12. 20365

Z powodu wyjazdu do sprzedania sklep dystrybucyjno-galanteryjny, egzystujący od lat 7-in. Podwal 16. 19980

Z powodu zmiany interesu jest do sprzedania pralnia bielizny pod firmą „Teressa”, punkt bardzo dobry. Marszałkowska 134, róg Świętokrzyskiej, wiadomość na miejscu. 20614

Lokale.

Wróblewski i S-ka, kantor przewozowy, A. Trębacka 11, Filja Nowy-Swiat 7, — Zaltwia przeprowadzki, opakowania, przewóz mebli. 14r

Do wynajęcia plać obszerny z budynkami, osobnym podwórzem, na fabrykę lub skład. Grzybowska 61, u właściciela. 20007

Do wynajęcia zaraz salon lub pokój. Kotzebue 2, m. 8. 20650

Grodzisk. Letnie mieszkania suche, słoneczne. Wiadomość: Marszałkowska 123, zakład ogrodnictwa. 20526

Letnie mieszkanie na Saskiej Kępie! Z powodu wyjazdu właściciela Kępy Gocławskiej (obok ogrodu „Prado”), są do wynajęcia dwa obszerne pokoje z kuchnią, w ogrodzie owocowym, z wszelkimi wygodami. Cena przystępna. Wiadomość: Nowolipki 40, u rzadcy domu. 20631

Letnie mieszkanie, dwa pokoje z kuchnią, w Komorowie, dom Ciechomskiego, za rubli 20 do wynajęcia. 20595

Nowo-Mińsk. Z powodu wyjazdu, mieszkanie do wynajęcia, składające się z 2-ech pokoi i kuchni, umeblowane, za nader przystępną cenę. Może być z fortepianem. Wiadomość: w domu Kędziora, 20661

Od początku roku szkolnego poszukuje się panienek na mieszkanie, z całodziennem utrzymaniem i zapewnieniem stosownej opieki. Oferty w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. S. W. 20085

Pokój kawalerski do wynajęcia z usługą, samowarem i meblami, za rs. 14, miesięcznie. Hoża 38, m. 2. 20331

Pojedyncze pokoje dla ludności fabrycznej. Fabryczna 24, — nowy dom hr. Ronikiera. 20185

Pokoje umeblowane zaraz do wynajęcia. Nowy-Swiat 57, Domowe obiady na miejscu. 20424

Pokój z przedpokojem i 2 pokoje z przedpokojem do wynajęcia zaraz. Krakowskie-Przedmieście 53, stróż wskazuje. 2033r

Rodzina inteligentna izr. pragnie przyjąć młodego człowieka na stół i mieszkanie, za cenę umiarkowaną. Chmielna 47, m. 14. 20528

Sklep narożny z 2-ma oknami, w którym mieści się szynk, do wynajęcia od 1 października. Senatorska 32. 2022r

Salon, sypialnia, pokój, przedpokój, schancko, dwa wejścia, „parter”, do wynajęcia zaraz. Żłota 2. 20570

Trzy pokoje umeblowane, fortepian, obsługa. Krakowskie-Przedmieście 7, m. 28. 20599

Tanio—pokój z osobnym wejściem. Jeruzolimka 70, m. 11. 20504

Upraszam mieszkańców dzielnicy miasta, gdzie potrzebny skład wędlin o zawiadomienie. Adres: Krasowski, Bracka 22. 20500

Urzędnik poszukuje pokoju w okolicach Brackiej, przy znacznej rodzinie. Szczegółowe oferty: „A.” Kurjer do 25 lipca. 20055

W każdym czasie nie drogo: 5 pokoi, przedpokój, kuchnia, z wygodami, na parterze, z werandą na ogród. Aleja Szucha 19, wprost Botaniki. 20092

Z powodu wyjazdu, do wynajęcia 5 pokoi, z balkonem, od frontu, do s. Michała, z wielkim ust pstwem. Wiadomość: ulica Szpitalna 8, u stróża. 20555

2 pokoje z kuchnią, 1 e piętro, każdego czasu do wynajęcia. Ul. Rozbrat 4. 20652

Doniesienia rozmaite.

Akuszerka Karpińska z dniem 8 lipca zmieniła mieszkanie z ulicy Królewskiej na ulicę Elektoralną pod № 19, wprost szpitala św. Ducha, przyjmuje osoby spodziewające się słabości lub na kurację. Cena najprzystępniejsza. 19918

Akuszerka M. D. przyjmuje osoby spodziewające się słabości i na kurację. Ulica Świętojerska 22. 20115

Akuszerka Bukowska przyjmuje na słabość, Aczas dłuższy lub kurację, bez legitymacji. Z umieszczeniem dziecięcia. Bednarska 21. 20100

Akuszerka Migasiewicz przyjmuje osoby spodziewające się słabości, z umieszczeniem dziecka. Żłota 4. 19439

Dziewczynka lat 2, miesiący trzy, katolicka, może być oddana na własność. Wiadomość: ulica Pańska 65. 20637

Giesshübler—wodę alkaliczną w Austrii gpowsszechnie używaną za napój, wyrabia i poleca uwadze publiczności fabryka wód mineralnych Karpińskiego, ulica Mirowska. 16083

Kobieta chce wiazić dziecko do piersi. Ogrodowa 41, m. 13.—Anna Krysiak. 20615

Materace szczecińskie z welny drzewnej preparowanej, zalecano przez pp. doktorów, tanie, trwałe i higieniczne, od rs. 3.90 do 4.20, stosując się do wymiarów łóżka. Wyłączna sprzedaż w firmie tapicerskiej Kaszyński i Gadomski, Królewska 17. 19284

Od 3 do 5 rs. wykończam suknie, podług najnowszych żurnali paryzkich. Stefania K. Nowy-Swiat 40, 1-e piętro, od frontu. 1993r

Pracownia krawatów „Louise,” Orła 10, wyucza w trzech tygodniach wszelkich fasónów krawatów, oraz przyjmuje robotę z danego materiału. 2017r

Przyjmuje suknie stare i nowe, strojnie i modnie wykończone od rs. 2-ch. Żorawia 12, mieszcz. 11, na dole. 20441

Smaczne obiady prywatne. Jeruzolimka 70, mieszcz. 11. 20503

Wanda Siwińska, Krakowskie-Przedmieście 61, wprost resursy obywatelskiej poleca kwiaty paryskie, jako też najmodniejsze kapelusze, ceny możliwie nizkie. 19572

Wynajmuje powozy najtaniej na śluby, spacyery, pogrzeby. Nowy-Swiat 32. 17631

Wyżymaczki specjalnie naprawiam najtaniej, z gwarancją roczną, fabryka galanterji metalicznej Emanuela Golaszewskiego. Chłodna 21. 16426

Za bezcen wysortowane trykoty; tamże wybór pończoch, skarpetek, rękawiczki. Marszałkowska 129, oficyna. 20510